

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁS SZAKSZERVEZET MSZOSZ-DÍJAS LAPJA

2005. ÁPRILIS

„A Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a szabad véleménynyilvánításra, továbbá arra, hogy a közérdekű adatokat megismerje, illetőleg terjessze.”

(A Magyar Köztársaság alkotmánya 61. § [1])

**SZTRÁJK
VOLT!**

**TIZANHAT
SZÁZALÉKOT
KÖVETELTEK**

**A
POSTÁSOK!!!
NÉGYET
KAPTAK!**

ROMÁNIÁBAN

Tele van a bukszáánk

Tóth Árpád

Április

*Április, április, bolondok hónapja!
Szeretek én téged, – a föld akkor kapja
A langyos, csillogó, locsogó esőket,
Melyeket hallgatni oly jó, s a szív éled...*

*Április, április, – bolondok hónapja?
Zöld fűvét a csikó ropogva harapja,
Zsenge reménységnek harmtózó fűvét
Harapja friss szájjal egész Emberiség.*

*Nem vagyunk mi azért, nem és nem,
bolondok,
Hajoljatok reánk, derék, új falombok,
Az legyen a divat, áprilisi fényből,
Szúrjatek ránk szép szúrt legényes
reményből.*

Megjött az április. Azzal a reménnyel, hogy legalább az évszakok rendje nem változik. Felszabadult jókedvvel indulunk neki ennek a szeszélyes, időnként melengető szellős, időnként didergető szeles hónapnak. Elsején lehet valakiből a néphit szerint nyíltan is bolondot, április bolondját csinálni. Egy kevésbé ismert közmondás is ezt látszik megerősíteni: „*áprilist csinál valakiből*”, vagyis bolondot. Mert e hónap bolondos, kiszámíthatatlan, mint a sorsunk, amelyről sokan úgy véljük, irányítani is tudjuk. Pedig csak akkor befolyásolhatjuk, ha jellemünket féken tudjuk tartani, képesek vagyunk először önmagunkat humanizálni.

Talán igaza van az 1900. április 11-én született *Márai Sándornak*, aki azt írta: „*a sorsunk a jellemünk*”. Ő aztán életével bizonyította ezt. És szomorú, hogy kevésbé tudott sorsán úrrá lenni a másik költő, aki öt évvel később született ezen a napon: „*Nagy szél kapott föl egyszer engem / Hirtelen áprilisi esten.*” József Attila írta e sorokat, akinek tiszteletére születése napján tartjuk a magyar *Költészet Napját*. Ez a nap az 1930-as években nemzeti ünnep volt, az áprilisi törvények ünnepe, a polgári Magyarország törvényhozásának, a feudalizmustól való felszabadulásának ünnepe.

Kevesen tudják, hogy ezen a napon, 452-ben bírta rá *Attilát Nagy Szent Leó pápa*, hogy hunjaival hagyja el Itáliát. Itália felszabadult, megszabadult a hunoktól. No, nem sokáig, mert 455-ben a vandálok szállták meg Rómát.

Megjött az április, a felszabadulás hónapja, legalábbis nálunk hosszú évtizedekig a többség annak tartotta. Most a politikusok és a történészek vitatkoznak ezen, de 1945-ben a pincéből előjött, éhező embereknek felszabadulás volt. Ha nem is mindenkinek, és nem is hosszú időre. Van erre analógia a magyar történelemben: például a történészek nem vitáznak azon, hogy Buda felszabadult 1686-ban és az ország 1699-re a töröktől. Annak ellenére, hogy a török kiűzése után a felszabadító osztrákok és németek úgy viselkedtek, mint megszállók. Ezért is került sor a Rákóczi-szabadságharcra. A történészek persze már kikutatták, hogy nem 1945. április 4-én, hanem 13-án szabadították meg a szovjet csapatok a németektől az országot. A felszabadítók pedig megszállóként viselkedtek, ehhez találtak magyar partnereket, és ez vezetett '56-hoz. Annyi bizonyos, hogy az ország többségének 1945 áprilisa a remény hónapja volt, amely remény, mint oly sokszor a magyar történelemben, nem valósulhatott meg.

Megjött végre az április, amelyről *Tóth Árpád* is többször írt. Az egyik fentebb olvasható, egy másik verse szerint: „*Április, ó, Április / Minden csínyre friss! / Faunbokájú, vad subanc / Újra itt subansz.*” S az „*Áprilisi capriccio*”-ban azt írta: „*Az útszél: csupa pitypang, / a bokrok: csupa füttyhang, / Rigó fuvaláz: s rája tíz / Zugból is felcsivog a csz.*”

Eljött az április, a tavasz hónapja, régiesen: tavasz hó, még régebben a *Bika hava*. *Szent György hava*. György, aki legyőzte a sárkányt, a katonák, a rendőrök védőszentje. Az április *Márai* szerint a primőrök, a retek és hagyma hónapja is, a friss ízeké. A néphit szerint, ha Irén napján nedves az idő, gyenge a termés nyáron. Virágos lesz a szőlő, ha Tibor napján virágban van a cseresznyefa. És ha zöld a vetés ezen a napon, jól fizet az évben a termés. Jó tavaszt hirdet a fülemüle, ha *Szent Márk* napján énekel, változó idő lesz, ha hallgat. És végül, hadd idézzem, mit mond az 1810-es Új és Ó Kalendárium csíziója az áprilisről. „*Az ifjult természet szokott gálájában / Itt vagyon, pá'sint zöld legszebb rubájába: / Nem vészen magára minden-nap ujj módít, / S ez a', mi mutatja benne a' valódit.*”

Udvarhelyi András

József Attila

Bérmunkásballada

Hordunk vinnyogó kosarat,
kapálunk reszkető salátát,
vályognak dagasztunk sarat,
szabjuk a divathölgy ruháját,
fejtjük a sertés-oldal háját,
zsírt olvasztunk, libát tömünk
s az est ha bontja lengő táját,
bérünk van, nincsen örömünk.

Hiába emelünk falat
és rakjuk sorsunk kaszárnyáját,
fiúnk uccán, üveg alatt
nézi csak építőkockáját
s ha lányunk babaruhácskáját
kéri – hisz szövetet szövünk –
összeszorítja puha száját –
bérünk van, de nincs örömünk.

Szemünk előtt csak szíj szalad,
csinálunk kocsit, hozzá pályát,
földben, föld fölött, föld alatt
elültetjük a világ fáját,
begyűjtjük a rét gabonáját
és még büszkének se lehetünk –
tűzbe vetik, vízbe dobálják.
Bérünk van, nincsen örömünk.

A krumpli úgy nő, ha kapálják!
Ott nincs hiba, hogy küzködünk,
Nem az rága az ember máját.
Bérünk van, de nincsen örömünk.

(1934)

Márai Sándor

Himnusz

A víz, a föld, a nap, a felhő!
A bor, a vér, a csók, az álom!
A fű, a kő, a napraforgó!
A reggelek! A naplemente!
Nádsíp a sás közt! Ébredés!
Bach! Tetem a poprádi úton!
A hajnal, madarak, a versek!
Halottak! Kőd! A tenger ősszel!
A mód, ahogy kezét emelte!
Könnyének íze! Seb a számon!
Ó, ámen, ámen, ámen, ámen!

Grafikák: Lacza Márta és Dékány Ágoston

Milyen Postás Szakszervezetet akarunk?

Mit fújnak a fényes szellők?

A Postás Szakszervezet pécsi berkeiben is napjaink legfőbb beszédtemája, hogy most a kongresszus előtt, a tagok, a tisztviselők, az alkalmazottak mit várnak a nagy tisztújító eseménytől, a megújult vezetéstől. Lesz-e a kor, a szervezett dolgozók igényeinek, az európai elvárásoknak megfelelni tudó alapszabály, szervezeti rendszer, működési séma, kemény kiállású, az érdekképviseletben megalkuvást nem ismerő, hajlíthatatlan Postás Szakszervezet. 2005 novemberében új naptárt kezd-e a a postások társadalma?

Baranyába utaztunk, hogy megtudjuk fújnak-e a fényes szellők Pécs környékén is, hogy milyen szakszervezetre vágnak az ottani postások. A mozgalmi munkában milyen elvi és gyakorlati változásokra várnak, mit írnának szakszervezetünk lobogójára – ma, amely a holnap kihívásainak megfelel.

Összeforrjon, ami összetartozik

Molnár Istvánné dr. a pécsi jogsegély szolgálat vezetője mondja:

– Sokat gondolkodtam azon, hogy milyen megoldással lehet olyan Alapszabályt alkotni, amely megfelel a jelenlegi postai szervezeti felállásnak, ugyanakkor a mostaninál hatékonyabban veszi figyelembe, szolgálja a területeken dolgozó postások érdekeit. A konkrét megoldást megtalálni persze rém nehéz feladat, hiszen csak a régi szakszervezeti „felállás” felelne meg annak a kritériumnak, hogy a különböző feladatokat ellátó, de esetleg a szomszéd szobában dolgozó kollégák egyforma elbírálásban, azonos juttatásokban részesüljenek, országsszerte. És itt nem csak a bérezésre gondolok, sokkal inkább a szociális, a kulturális, a sport és hasonló juttatásokra. Kétségtelen, hogy ez a régi szakszervezeti területi sémában lenne leginkább megvalósítható, de ez a rendszer össze is fogná a tagságot, s kapcsolatot teremtene a különböző postai szervezetekhez tartozó emberek között.

– A másik feladat: megtalálni azt a szervezeti felépítést, amin keresztül mindenki a saját alapszervezetén keresztül tud „becsatlakozni” a Postás Szakszervezet életének fő áramlataiba, s így tudja érvényesíteni saját és a postás közösség érdekét. Ennek fő célja: ne fordulhasson elő – se üzletági, se területi igazgatósági szinten sem –, hogy a munkáltató különféle díjazási

elveket, gyakorlatot folytasson az azonos munkát végző postások esetében a különböző országrészekben, vagy szakmai területeken.

■ *A barcos szociáldemokrácia elvei, lehet, mára elavultak, de Ön szerint, hogyan lehet az embereket passzivitásukból kimozdítani?*

– Jómagam azon döbbsentem meg, hogy kollégáink saját ügyükben is, (tehát nem a közösségi szolidaritás gyakorlatában), közömbösek, visszahúzódnak, félnek. Legutóbb például a gépkocsivezetők kollektív szerződést érintő panasza ügyében összehívott tanácskozásán az érintettek közül többen még a jelenléti ívet sem voltak hajlandók aláírni, nemhogy véleményüket névvel vállalni. Nem kívánatuk nagy fantázia ahhoz, hogy mitől félnek. Attól, hogy a legközelebbi létszámlépitéskor a nagyhangúak listára, lapátra kerülnek.

A fortélyos félelem

■ *A politikai hatalom elvileg mindig egyetért, sőt támogatja a szakszervezeteket... És Bibó Istvánnal szólva demokratának lenni, annyit tesz, mint nem félni.*

– Igen. A hatalomnak is alapvető érdek lenne, hogy eredményesen működjenek a szakszervezetek. Leginkább ott, ahol a legfontosabb tennivalói vannak, elsősorban a munkahelyeken. De amíg nem kap prioritást a dolgozók érdekvédelme, addig csak a szólások szintjén működik a politika, Eléggé reménytelen a szakszervezetek

helyzete akkor, ha az állam csöndes, tartózkodó, „együttutas” magatartást tanúsít a munkavállalók és a munkáltatók érdekütközésénél. És akivel az állam egy kupéban utazik, az általában nem a munkavállaló. A félelem pedig, sajnos ott lappang az emberek tudata mélyén.

■ *Az egyik legeredményesebb terület a szakszervezeti jogsegély-szolgálat. Nem lehetne-e tovább javítani ezen a népszerű munkán a jövőben?*

– Nem tartom szükségesnek, hogy a szervezeti, a gyakorlati jogsegély-szolgálati tevékenységen alapvetően változtassunk. Az állam is elismerte munkánk hasznosságát, amikor a hasonló elveken elindulva megteremtette a „nép-ügyvédje” intézményét, amelynek deklarált célja, hogy ne az emberek anyagi helyzete határozza meg a jogi segítség igénybevételét. De az is igaz, hogy az állam a 80-as évek közepe óta apró törvénymódosításokkal megnyirbálta a jogsegély-szolgálatok hatáskörét, jogosítványát, az általunk intézhető ügyek körében, mert minket nem illet meg az ügyvéd jogállása. Konkrét példa: amikor egy dolgozó lakásvásárlási kölcsönt kap a postától és nyilván még valamelyik banktól is, a procedura végére elfogy minden pénze. Komoly segítség lenne számára, ha a szolgálat köthetné meg ingyen az adásvételi-szerződést, hiszen az ügyvédi munkadíj manapság 1–1,5 százaléka az ingatlan értékének, vagyis egy szerény 10 milliós lakás vásárlása esetén 100-150 ezer forint. Sajnos ezt a pénzt nem tudjuk „megspórolni” dolgozóinknak. Mindezt azért vetem fel, hogy a postánál ne jogtanácsosi mundérban, hanem ügyvédi megbízás kertében foglalkoztassák a szolgálat jogászeit. Van erre is sikeres kísérlet, mert a BUVI-nál ezt a megoldást alkalmazzák.

Bátran kérjenek tanácsot!

– Nagyon fontos feladat lenne, hogy népszerűsítsük, megismertessük a szakszervezeti jogsegély-szolgálatok munkáját, eredményeit a tagsággal. Szeret-

Lengyel Géza

Április felnevet

Napglóriás égen
pacsirta zeng, csodás
vítől-fényes réten
boglárika-csillogás

Kuzma sütkérezik
tisztáson fémesen
volt farkának hegyit
sün rágja kéjesen

Levélszoknya nélkül
aranyvessző, juhar –
bakzik nyúl vitézül
áldásban nem fukar

Holdszarvú petéje
galacsinba kerül
magosban keringve
nagy goda nászrepül

Ezt látva a szellő
bitang erőre kap
romlásba sodorja
a felhő lányokat

Nyírfák sírdogálnak
jajognak bíbicek –
legyen vég mókának!
április felnevet:

S napglóriás égen
pacsirta zeng, csodás
vítől-fényes réten
boglárika-csillogás...

nének, ha a postások, ne akkor forduljanak tanácsért hozzánk, amikor a körmükre égett adott problémájuk, s a jogi ismeretek hiányában véglegesen elrontották például egy peres ügyük kedvező kimenetelének még a lehetőségét is. A másik fájó pont; azokban az ügyekben csökkent a hozzánk fordulók száma, a munkügyi kérdésekben, ahol lehetne peren kívül eredményt elérni, jó megállapodásokat tető alá hozni. Nem találkozom olyan esettel, hogy az egyezségkötésből hátránya származott volna a dolgozónak, mert igaza lett a munkáltatóval szemben. Pedig jó régen művelem ezt a hivatást. A mi dolgunk az, hogy segítsünk eloszlatni a korábban emlegetett indokolatlan félelmeket.

„Ez a mi munkánk..”

A huszonnégy éves postai logisztikai tapasztalattal, a tízéves területi szakszervezeti titkári múlttal, fontos bizottságokban elnökölve, a határon kívüli kapcsolatokért felelősként, miként látja szakszervezetünk jövőjét, a kongresszus utáni időszakot – Pécsről kitekintve Pecze Pál. A sokat próbált, sikeres szakszervezeti vezető javaslatait, ötleteit nemcsak elméleti síkon hangoztatja, de a gyakorlatban is kamatoztatja.

– A szakszervezet megújításának folyamatában – mondta Pecze Pál, a pécsi TSZB titkára – két szempontot kell figyelembe vennünk. Elsőként, hogy még nem fejeződött be a Magyar Posta korszerűsítésének, átszervezésének folyamata. Ezt nem hagyhatjuk figyelmen kívül. Másodsorban, felkértük elfogulatlan, külső szervként az ÉTOSZ-t, hogy mérje fel tagságunk véleményét arról, hogy ők milyen szakszervezetet szeretnének. Ez a közvélemény-kutatás folyamatban van. Érdemi javaslatokat csak a felmérés eredményének ismeretében szabad előterjeszteni. Mindenesetre az eldöntendő dilemma: a munkáltató szervezeti sémájához szorosan kapcsolódó, vagy esetleg a változásokat nem követő, de ütőképes Postás Szakszervezetet alakítunk-e ki?

Pecze Pál

– Nálunk is jártak már az ÉTOSZ munkatársai, és a tagokkal, a tisztviselőkkel folytatott beszélgetéseik megerősítenek abban a hitemben, hogy a területek létjogosultságát nem megkérdőjelezve a tagság többsége erősen támogatja a tagozódásnak, a tagozatok kialakításának koncepcióját. Ez persze azzal a fájó következménnyel járna, hogy a területek függetlenségéből fel kell majd áldozni a cél érdekében. De ha ez a feltétele a taglétszám megtartásának, növelésének, akkor meg kell lépni az elkerülhetlent. Véleményem szerint a szakszervezet központját, a központi akaratot erősítve, tartsuk meg, tegyük élőbbé a területek kapcsolattartási funkcióját, lehetőségeit.

■ **Mit lehetne tenni az eredményesebb tagtoborzás, a tagok megtartásának érdekében?**

– Mint az élet más területein, a szakszervezeti munkában is új szellemiségre, fiatalos lendületre van szükség. Itt a pécsi területen találunk olyan tehetséges, agilis aktivistát, aki a fiatalság toborzásának mozgató ereje, rugója lehet. Pécsen sikerült megalakítanunk egy ifjúsági bizottságot, amely a fiatalok körében népszerűsítheti a szakszervezetet, meggyőzi őket a mozgalmi munka, a tagság szükségességéről. A munkahely megtartásának már-már kényszeres, de természetes igénye igen megnehezíti a tagtoborzási munkát. Az információs rendszerünk hibája is, hogy nem mindig tudunk mozgósító, hiteles üzeneteket küldeni tagságunknak eredményeinkről, tevékenységünkről. Ezért is

jellemzőbb a ma fiatal postásaira az individualista, a befelé forduló gondolkodás, életszemlélet, mint a szakszervezethez való tartozás, a szakmai közösség ügyeinek szolgálatára való készítés.

Újság, Hírlevél, Internet

■ *Hogyan lehetne ezen a nem túl biztató helyzeten változtatni?*

– Az informatikai rendszer hatékonyságán sokat javítana, ha lapunk, a Postás Dolgozó megtartása mellett hetente, kéthetente megjelentetnénk egy amolyan Hírlevelet, amely csak tömondatokban informálná a tagságot a postai eseményekről. Naprakész információval szolgálva a munkáltató aktuális döntéseiről, a szakszervezeti eseményekről. Azért is fontos fóruma lehetne ez a Hírlevél a tájékoztatásnak, mert a cég már nem mindig hívja össze a korábban hagyományos értekezleteket, vagy nem küld meghívót a szakszervezet képviselőjének ezekre. Gondolok itt például a kisposta-vezetői, vagy a nagyposta-vezetői értekezletekre. A munkáltató fontos, a dolgozók ezreit érintő döntéseire adandó átgondolt, elemző szakszervezeti válaszokról persze a Postás Dolgozó hasábjain, a havilap sajátos, színvonalas cikkeiben tájékoztatjuk majd tagságunkat, mint eddig is.

■ *És a tervezett számítógépes rendszer lekerült a napirendről?*

– Szó sincs róla. A területi szakszervezeti bizottságoknál, az internetes kapcsolattal rendelkező számítógépet rendszerbe kötjük, és erre épül majd és fejlődik ki a tagnyilvántartó programunk. Ennek a rendszernek segítségével minden egyes tagunkról nyilvántartást vezetünk, illetve ellátjuk a területeket az aktuális információkkal ezen a csatornán is. Az információáramlás persze kétirányú, az oda-visszacsatolás lehetősége is meg lesz ebben a rendszerben. A kezdeményezést persze fentről lefelé kell elindítani, először a tagokat kell bombáznunk az új, a hasznos információkkal, csak ez után várhatjuk el, hogy mi is kapassunk a tagságtól híreket.

■ *Ez utóbbira manapság is akadt példa. A pécsi TSZB kezdeményezésére nemrégiben országos munkásgyűlést hívtak össze a logisztikai ágazat dolgozó érdekeinek védelmében.*

– Igen, így történt. Január végén ke-restek meg, hogy egy igazgatói körlevél a korábban fizetett rakodási pótlék megszüntetésére irányul, ráadásul a különböző területeken másként értelmezik, s a helyi vezetők túl is teljesítenek az utasítás végrehajtása során, a dolgozók rovására. Jőmagam 24 évig dolgoztam a posta logisztikai területén. Az ország minden részéből képviseltették magukat a szállítási tagozatból, s megjelent a munkáltató képviselője is. A munkásgyűlésen korrekt, jó hangulatú eszmecsere alakult ki, megértették, méltányolták a tárgyalásztal túlfelén is a problémát, s a megoldást március 20-ra ígérték. Sajnos ez nem történt meg.

A „vesszőparipa” befutott

– Ezért újabb konzultációt kértem, melyen a cég a legmagasabb beosztású vezetőivel képviseltette magát humánpolitikai és logisztikai szinten is. Az eredmény: dolgoznak a kollektív szerződés 33. pontjának módosításán, hogy mindkét fél számára egyaránt elfogadható megoldás születhessen. Érdemes volt harcolni, nem új igényeket fogalmaztunk meg, csak a pótlékok szinten tartását céloztuk meg, de ehhez mereven ragaszkodunk.

■ *Mit tart személyes sikerélményének?*

– Ezen még nem gondolkodtam. Április elsején múlt tíz éve, hogy függetlenített TSZB titkár vagyok Pécsen. A kilencvenes években nem vesztettünk oly mértékben a taglétszámból, mint amire számítani lehetett, akkor, abban a politikai, vállalati helyzetben. Volt tehát eredménye örökös vesszőparipámnak, unásig mondogattam titkárainknak, tőled is szeretnék újonnan felvett tagokat látni. De a Postás Szakszervezet egészét tekintve is büszkeséggel tölt el, hogy az ágazati szervezetek között az egyik, ha nem a legjobban szervezett a postásoké.

– Bármely beosztású szakszervezeti vezető kötelessége építgetni, elvszerűen, azt a hidat, amely összeköti a munkavállalókat a munkáltatóval. Azt lerombolni felelőtlenség, sőt bűn. Mert akkor sem tagság, sem szakszervezet és munka sem lesz. Személyesen mindig azt szerettem volna, hogy eredményesen szolgálhassam a közügyét, ezt a készíttést még a szülői házból hoztam. Nem az én dolgom megítélni, hogy milyen sikerrel. A kö-

zösen kiharcolt jogokra, eredményekre építkezni, azokat megtartani, bővíteni, fiatalítani a mozgalmat, „ez a mi munkánk, s nem is kevés”.

Az áldozatvállalásnak van romantikája

A nemrégiben megalakult pécsi TSZB ifjúsági tagozatának titkára Kósa Judit, fiatal, agilis, csinos hölgy, nem mellékesen a nyugat-magyarországi régió biztosítási és lakáskassza termékmenedzsere. A postaforgalmi szakközépiskolát, főiskolát végzett, jogi tanulmányokat folytató kollegina felkészülten, nagy tervekkel, nyitott szemmel tekint a világra, melyben otthonosan mozog, s a „dolgozóról” határozott véleménye van. Hobbija a munkája, a posta.

– A fiatal korosztályhoz tartozó postások közt sok barátom van – meséli Kósa Judit. – Meglepve tapasztalom, hogy sokuk véleménye szerint nincs szükség szakszervezetre, a mozgalmi munkára, az érdekképviselőre, holott a panaszok, a sérelmek az ő részükről is megfogalmazódnak. Vajon kitől várják ezek orvoslását? Nekem az a véleményem, hogy a fiatal munkavállalók körében végzett szervező, felvilágosító munkával csodákat érhetne el szakszervezetünk.

■ *Mi a célja bizottságuknak, ha ilyen az ifjúság közhangulata?*

– Bizottságunk célja nem csak a tagtoborzás, de a megtartás is, ha a fiataloknak saját szervezetük van, és nem olvadnak be a „nagy egészbe”, akkor érzik majd igazán, hogy velük személyesen is foglalkoznak, értik, ismerik szakmai, emberi gondjaikat. És akkor mindjárt közelebb kerülnek a mozgalmi munkához, az érdekvédelem, olykor áldozatokat is vállalni tudó kihívásához. És ennek van romantikája, húzó ereje.

Jelölt, aki önmagára mutat...

■ *Úgy született, hogy azt mondta édesanyjának: én szakszervezeti aktivista akarok lenni?*

– Őszinte legyek? Korábban én sem tulajdonítottam ennek különösebb

jelentőséget, számomra sem volt igazán vonzó a mozgalmi munka. Amikor a Matáv-nál kezdtem dolgozni, elkezdtem a főiskolát, munka mellett, de édesapám halála után nem tudtam folytatni tanulmányaimat. Nehéz időszak volt, de megtanított előre tekinteni, keményen dolgozni, tanulni. Majd később a Dunántúli Naplóban megjelent hirdetésre jelentkezve 58 pályázó közül szerencsésen én kerültem a pécsi postához.

– Érdekelt a munkavédelem témája, még az előző munkahelyemről. És amikor sor került a munkavédelmi felelős választásokra, kollégáim megkérdezte kit is javasolnék erre a posztra, tréfából magamat ajánlottam. Amikor jelöltek, beléptem a szakszervezetbe, és lám megválasztottak. Ettől elköteleződtem.

■ *Milyen ellenszolgáltatást vár karrierben, anyagiakban az elkötelezettsége honoráriumaként?*

– Azt, hogy ki tudjam fizetni gépkocsim részleteit, hogy szakmailag előbbre léphessek, de nem vezetői szinten. És megkapjam a doktor kalapot. De ez csak és kizárólag rajtam múlik. Ennek tudatában az ifjúsági bizottsági munkámtól azt is várom, hogy a szakszervezethez való tartozás mellett, saját életem buktatóit, nehézségeit megismertetve fiatal kollégáimmal, rávegyem őket a folytonos, megalkuvás nélküli tovább tanulásra. Kerül, amibe kerül – anyagilag, lelkileg. Olyan világot élünk, hogy egy szakmai végzettség, egy diploma, oklevél kevés lesz a boldoguláshoz holnap, sokszor már ma is kevés. És érezze mindenki úgy, hogy még nem fejezte be, még szeretne továbblépni. Mert van jövője, holnapja a Magyar Postánál, az életben.

Udvarhelyi – Máray

Szerkesztői megjegyzés Sőr Attila véleményéhez:

Az elmúlt ötven évben a mindenkor kormányok a postások bérét alacsonyan tartották. Így jött létre a mai helyzet, amikor körülbelül húszezer forinttal vagyunk elmaradva a nemzetgazdasági átlagtól.

Milyen legyen szakszervezetünk?

– Én a magam részéről azt szeretném, ha szakszervezetünk mind jobban hasonlítana kenyéradónkra, a mai vállalatra. – E meglepő kívánságot Sőr Attila a pécsi 2-es hivatal kézbesítője fogalmazta meg, aki vezetői szerint kiváló munkát végez, de a maga csendes, mosolygós módján rendkívül kritikus alkat. – Félreértés ne essék – mondja –, nem a mentalitásra gondoltam. Sokkal inkább a céltudatosságra, a keménységre, a hajlíthatatlanságra, a konokságra. Ilyen vonatkozásban lenne célszerű lépést tartania a Postás Szakszervezetnek a vállalati változásokkal, ha meg kíván felelni az érdekvédelmi funkciójából adódó kihívásoknak a jövőben.

– Innen, a postás táská másik oldaláról szemlélve az eseményeket: a túlzott tolerancia, a kifinomult diplomáciai módszerek sehová sem vezetnek. Amikor 1983-ban, érettségi után a postára kerültem, én és hasonló társaim, a borralalóval együtt, havonta, általában hatezer forintot vittünk haza. Majdnem annyit kerestünk, mint édesapám sok-sok év után a bányában. Ma pedig az átlagbérünk alig haladja meg a 70 ezer forintot, holott csaptunkban többen negyedszázada hűséges dolgozói a Magyar Postának. Nem érjük el a statisztikák szerint a magyar átlagkeresetek színvonalát sem, ennyi pénzből pedig – beleértve a borralalót is, már aki, s amennyit kap – képtelenség tisztességesen eltartania az embernek a családját. Ezért aztán nagy kérdés, hogy melyik, a kőműveseket, a vásárolókat vagy a szobafestőket képviselő szakszervezetbe lépünk-e be? Mert a gyakorlatban minden kollégámnak van valami kiegészítő, nem bejelentett foglalkozása, ami nemegyszer több pénzt hoz a konyhára, mint a postáskodás.

– Tudom, nem illene csak a pénzről beszélni, de hiszem, hogy a bérezés a legégetőbb gondja a postás társadalomnak, s így a szakszervezetnek is. Ezért én felvállalom ezt a nem hálás szerepet. Olvasom a Postás Dolgozó lap legutóbbi számában: „Miben tudtunk előre lépni? Például a

keresetszabályozásban. Az átlagbérről átálltunk a bértömeg-gazdálkodásra. Ez a szisztéma más játékszabályokat követel meg a munkáltatótól és szakszervezettől egyaránt...” Az biztos. Ennek a „sikerjelentésnek”

Sőr Attila

csak egy baja van, hogy súlyos kérdést vet fel: mi fordítódik az alapbérre és mi a mozgó bérré? Ez egy nagyon álságos dolog, mert a mozgórészt a terv teljesítéséhez, illetve egy nagyon átláthatatlan, nekem sok szempontból csak szubjektíven megítélhető követelmény-rendszerhez köti. Nos, ez nem tűnik túl gáláns ajánlatnak. Mert a bértömeg, gyakorlatilag itt van a postán, mindenképpen „elköltődik”. Csak az nem világos számomra, hogy merre, kikhez vándorol a bértömeg „fenntartott” része.

– Nem az elmúlt két-három évben jutottunk el ide, hogy ennyire lecsúszott a postások közössége a tisztességesen megfizetett szakmák listájának aljára. Az, hogy az anyagi megbecsülésünkben itt tartunk – ez a Postás Szakszervezet bűne is. Nem volt elég harcos, elég konzekvens, elég szervezett, s talán eléggé összetartó sem. Ezen kell változtatnia a kongresszusnak, a megújuló vezetésnek.

A 60 éves Postás Szakszervezet története

II. A fordulat évétől az V. Kongresszusig

1948. július elsejével a régi névvel, de új külsővel, új szerkesztővel (Básta Rezső), és új felelős kiadóval (Mészöly Géza) megjelent a Magyar Postások Országos Szabad Szakszervezetének lapja a *Postás Közlöny* – akármilyen furcsán hangzik – első évfolyamának, első száma. A „Beköszöntő”-ből tudjuk, hogy a lap megjelenését a hónap első napjára tervezték. Kezdetben a lapot minden postászsakszervezeti tag névre szólóan lakására címezve kapta meg. Az ebből származó bonyodalmak miatt (elköltözött, címzett ismeretlen), a kiadó hamarosan leállt a házhoz kézbesítettről és a tapasztalatok figyelembevételével a későbbiekben, a szakszervezeti bizalmiakon keresztül juthattak hozzá a tagok – továbbra is ingyenesen – a közlönhöz.

A Postás Szakszervezet történetének első részében még arról írtam, hogy a Magyar Postaaltisztek Országos Egyesülete (melynek székhelye az akkori Szent Domonkos utca 13., 1950-től Domokos, majd 1954-től Cházár András utca): a Magyar Postások Országos Szabad Szakszervezetével a legtokéletesebb egyetértésben működik. A *Postás Közlöny* 1948. szeptemberi számában viszont már arról olvashatunk, hogy: A Magyar Postaaltisztek Országos Egyesületének 1948. évi augusztus 22-én tartott rendkívüli közgyűlése egyhangúlag elhatározta az egyesületek a Magyar Postások Országos Szabad Szakszervezetéhez való csatlakozását. Miután ez megtörtént, a postaaltisztek, a kézbesítők is a Postás Szakszervezet tagjai lettek. Az egyesületeknek a Magyar Postások Országos Szabad Szakszervezetéhez való csatlakozásával kevés olyan postai dolgozója volt a magyar postának, aki nem lépett be a szakszervezetbe.

Az akkori szakszervezeti és szakmai életet – mivel az emlékezet szubjektív, és ugyanarról az eseményről még a résztvevők is más és más mondanak – a korabeli sajtóból és az 1971-ben megjelent: A Postások Szakszervezetének történetéből ... című kiadványból követtem nyomon. Ez utóbbi a küldöttközgyűlési jegyzőkönyvek alapján, mondhatnám úgy a „közgyűlések” illetve – 1958-tól – a „kongresszusok” tükrében mutatja be az 1945-től 1970-ig eltelt időszakot. A korabeli sajtó és az előbb említett kiadványban leírtak figyelembevételével megállapítható, hogy 1948-tól a szakszervezet és a szakma egymástól elválaszthatatlan. Ennek alátámasztására szeretném megjegyezni, hogy Dedics Imre és Horn Dezső személyében volt olyan titkára, illetve főtítkára, majd elnöke a szakszervezetnek, akiket később a posta vezérigazgatójává neveztek ki. Ezen időszak szakszervezeti lapjaiban az azokat olvasók, a

szöveges részek mellett fényképeket is láthattak a posta élmunkásairól, sztahanovistáiról és a mindennapokról, a ország kisebb és nagyobb településein megalakult kultúrscsoportokról, a postás dolgozók üdüléseiről. Rendszeresen jelentek meg beszámolók, cikkek a tervteljesítésekről, az újjáépített telefonközpontokról, rádióállomásokról, postai épületekről, a kézbesítők és az irányításban dolgozók munkájáról. Azért e három szakterületről, mert ebben az időben (pontosabban 1887 júliusa és 1989. december 31. között) a vezetőkes, majd (1916-tól, a rádiókísérletek kezdetétől) a vezeték nélküli hírközlés is a posta szolgáltatásai közé tartozott.

E rövid bevezető után nézzük részletesebben jelen cikk címében megadott 10 év történetét: 1945–1949 decemberéig a Postás Szakszervezet hivatalos elnevezése: Magyar *Postások Országos Szabad Szakszervezete* volt. Külön magyarázat nélkül 1950 decemberében a lap kiadójaként már a *Postások Szakszervezete* elnevezéssel találkozunk, még mindig a Benczúr utca 27-ben. Egy kicsit előre ugorva az időben – a névváltozatok későbbi megértése érdekében – most arról írok, hogy az általam feldolgozott időszakban milyen név- és szervezeti változásokon ment át a Postás Szakszervezet: 1956 decemberében Magyar Postások Szabad Szakszervezete elnevezéssel jelent meg az akkori Szakszervezeti Tájékoztató, majd 1958. áprilistól ismét a Postások Szakszervezete név olvasható a szakszervezeti lap kiadójaként. Tehát a név 1950 után megváltozott, a vezetőség összetétele Mészöly Géza elnök 1952. január 8-án bekövetkezett haláláig változatlan maradt.

Az új vezetőség megválasztására az 1952. március 23-án megtartott IV. küldött közgyűlésen került sor. Az elnöki és az alelnöki poszt átmeneti megszűnté kö-

vetkeztében **főtítkárrá Básta Rezsőt, titkárrá Horn Dezsőt** választották meg.

1956 decemberében – ahogy arról a Szakszervezeti Tájékoztatóból értesülhettünk – újjáalakult a szakszervezet elnöksége. A korábbi elnökségből többen kiváltak, ugyanakkor helyet kaptak az elnökségben a budapesti nagyhivatalok, üzemek, valamint a területi bizottságok új küldöttei. Az újjáalakult elnökség az alábbi titkárságot választotta meg:

Elnök: Kiss Sándor
Elnökhelyettesek:
Besenyei Miklós és Vlasits Géza
Főtítkár: Horn Dezső
Títkárok: Réthelyi Mihály
és Sándor Istvánné

1958. január 10–11-től már nem küldött közgyűlésnek, hanem kongresszusnak nevezték el a postások szakszervezeti tagok által delegált küldötteinek tanácskozását. Az V. Kongresszuson megválasztott vezetőség teljes létszámát itt és most – a korábbiakhoz hasonlóan – nem közlöm.

A megválasztott új:
Elnök: Kóczián András,
Alelnök: dr. Zsuffa Szabolcs
és Brebovszky Jenő,
Főtítkár: Horn Dezső,
Títkár: Besenyei Miklós.

A Postás Szakszervezet nevének és vezetőinek 1948 és 1958 között bekövetkezett változásai után nézzük meg azt, hogyan alakult ebben a 10 évben a posta dolgozóinak, a szakszervezet tagjainak élete, munka- és életkörülményei: 1949 februárjában arról olvashatunk, hogy a Postás Szakszervezet mozgókönyvtárat hozott létre: *A háború után nagyon sok jó könyv jelent meg. Postás szempontból csak egy baja volt: olyan drága volt, hogy azt postásfizetésből megvenni nem lebe-*

tett. ...Tebát ezen a téren is tenni kellett valamit a Postás Szakszervezetnek. Össze kellett gyűjteni postakari egyesületek könyvtáraiból azokat a könyveket, amiket érdemes volt betenni a könyvtárba, hogy a haladás szolgálatába álljanak. ...A vándorkönyvtár felállításához az autó elkészült, s a haladó irodalom remekeivel menetrend szerint járja már a budapesti postás üzemeket február 5-e óta. Kb. 1500 jobbnál jobb könyv között válogathatnak postás szakértésaink. ...Könyvtárunkban ezzel egyidejűleg megnyitották az olvasótermet is úgy, hogy aki olvasni akar, az egyszerűen bejár, s akár reggel-től estig olvashat nyugodtan.

1949 októberében az ötéves tervkölcson jegyzéséről – vezércikkében – így ír a lap: *Soha nem látott lelkesedéssel jegyzik a postások az ötéves tervkölcsonnt. 1949. szeptember 28. nevezetes nap. Az esti órákban ismertté vált: Ötéves Tervkölcsonnt bocsátanak a dolgozók rendelkezésére, amelynek jegyzésével minden postás saját maga kapcsolódhat bele az ötéves terv óriásai alkotásainak megindításába...* Szeptember 30-án délig – lapzártáig – 4 400 000 forintot jegyeztek a postás dolgozók. A cikk után a pénzösszegek felajánlási nagyságának sorrendjében a postai üzemek, majd külön a legtöbbet jegyzett postások név szerinti felsorolása következett.

Egy évvel a tervkölcson jegyzése után (1950. szeptember 28-án) egy másik, egy újabb pénzjegyzési formát vezettek be: „A Magyar Népköztársaság kormánya az ötéves terv minél sikeresebb, gyorsabb végrehajtása érdekében a békétábor erejének növelése, békénk megvédése céljából békekölcsonnt bocsát ki. (...) A Magyar Népköztársaság kormányának békekölcsonn jegyzésére való felhívását minden öntudatos, békét akaró, hazáját igazán szerető dolgozó lelkesen teljesíti. Ezzel adva kifejezést a magyar nép békés, alkotó munkájához való ragaszkodásának, az imperialisták, a háborús uszítók elleni megvetésnek. Előre a békekölcsonn az erős iparért, virágzó faluért, boldog népért. A békéért: A Nagy-budapesti Postás Békebizottság.” És a postások most békekölcsonnt jegyeztek.

1951. január 1-jétől a szakszervezet áttért az egységes tagdíjrendszerre, amelynek alapja az összkereset másfél százalékának megfelelő tagdíj volt.

Még a küldött közgyűlés előtt (1952. március 6-tól) a *Postás Dolgozó* a postaügyi minisztérium és a Postás Szakszervezet közösen kiadott lapja lett, ami a korábbiakhoz képest még jobban biztosította a szakma felügyeletét. A Benczúr utcá-

ban megtartott utolsó, azaz IV. Országos Küldött Közgyűlés határozatát, a szakszervezeti lap áprilisi számában közölte. Ennek értelmében: *A Küldött Közgyűlés megállapítja, hogy a dolgozókról való szociális gondoskodás a társadalombiztosítás, az üdülés és a munkavédelem terén a dolgozók érdekeit szem előtt tartva a szakszervezet jól végezte feladatát, azonban nem tudatosította eléggé a dolgozók között, hogy ezen a téren elért eredményeink nem választhatók el ötéves tervünk teljesítésétől, hogy az a gondoskodás a dolgozókról népi demokráciánk egyik jelentős vívmánya.*

Az 1955. február 18-án megtartott ünnepi nagykívá-értekezletről a Szocialista Posta című szaklap is megemlékezett: *Tíz éve, amikor még Budapesten robbantak a német fasisztiák gránátjai, néhány lelkes postás dolgozó már az újjáépítésre gondolt. Dedics, Básta és Pápai elvtársak megbízást kaptak a Szakszervezeti Tanácstól, hogy megalakítsák a Postás Szakszervezetet. 1945. február 21-én már az összes üzemi bizottságok, így a felszabadult Buda képviselői is a Benczúr utcai volt Postatiszti Kaszinóban megjelentek, ahol megalakították szakszervezetünket. (...) A nagykívá-értekezleten kiüntették, illetve tárgyi ajándékot kaptak azok a szakszervezeti funkcionáriusok, akik 1945 óta, tebát egy évtizede végeznek eredményes szakszervezeti munkát. (A nevek felsorolása után így fejeződött be a beszámoló: Az ünnepi nagykívá-értekezletet a postás művészeti csoportok névös kultúrműsora zárta be.) (1. sz. fotó a Szocialista Posta 1955. évi. 5. számából)*

1956 novemberében nem jelent meg a Postás Szakszervezeti lap. Így csak Udvarhelyi Andrásnak 1997 októberében (Postás Dolgozó 1997. 10. sz.) Dedics Imrével folytatott interjújából tudjuk, hogy ebben a néhány hétben: *Egyetlen telefonközpont*

nem állt le. A postakézbesítésnél is folyt a munka. Abol nem lóttek, ott mentünk. Elvártam tebát minden vezetőtől, hogy északa is dolgozzanak, és bejöjjenek.

1956 decemberében Horn Dezső vezércikkével jelent meg a Magyar Postások Szabad Szakszervezetének *Szakszervezeti Tájékoztatója*. A régi-új titkár *Új élet születik* címmel arról írt, hogy: *Most újra indul az élet. Új élet lesz az, más nem is lehet. Be kell gyógyítani az új és a régi sebeket. Orvosolni kell a régi sérelmeket, vissza kell adni a dolgozó népnek a szocializmus alapjára épülő új, jobb és szebb életbe vetett hitét. Soha nem volt nehezebb feladat, mint ezért küzdeni napjainkban. De aki igazán szereti a népet és a postás dolgozókat, akit nem törtek össze a tragikus események, az nem tétovázik, hanem segít. A postás dolgozókat sok sérelem érte az elmúlt esztendőkből, sok-sok jogos követelésünk, mint annyi más dolgozónak a „népgazdaság érdekében” kielégítetlen maradt. A szakszervezet (és a szakszervezetek) 1948 után képtelenné vált a dolgozók valódi érdekeinek képviselésére. (...) A Magyar Postások Szabad Szakszervezete megújult elnökségének programja tartalmazza azokat a legáltalánosabb követeléseket, amelyek a postás dolgozók sérelmeit megszüntetni követeléseit, kielégíteni hivatottak. (...) Kimondja, hogy szakszervezetünk minden politikai párttól és kormánytól független szabad érdekvédelmi szervezet.*

A *Postás Szakszervezeti Tájékoztató* 1957. márciusi számának vezércikke a Központi Vezetőség téli üléséről tudósít, s a következőképpen értékeli az 1956. októberi eseményeket: *Az októberi események ideje alatt a postás dolgozók – s ezt felsőbb szerveink is elismerik – többségükben becsülettel megállták helyüket, elvégezték feladatukat. Egyesek ennél még többet is tettek, életük kockáztatásával védtek meg a posta berendezéseit, a népgazdaság vagyonát. A szakszervezet is ott volt az első pillanattól kezdve, ahol segíteni kellett a bajbajutottakon. Több százezer forintot fizetett ki segélyekre, lakásokat állítottunk helyre, az élelmezés terén nyújtottunk segítséget dolgozóinknak. A szakszervezeti aktívák mindent elkövettek, hogy dolgozó társaik a munkahelyeken maradjanak és működjék a táviró-telefon, a postaszolgáltatás. Ezen az ülésen történt meg az – decemberben előre jelzett – új elnökség megválasztása.*

1957 júliusában a *Szakszervezeti Tájékoztató* mellékleteként *Képes Postás* elnevezéssel új szakszervezeti lap jelent

DÍSZTAVIRAT HELYETT

Lapunk első oldalán köszöntjük a huszoneg és negyven éves szolgálati jubileumukat ünneplő postás szakíjársainkat. Kívánjuk, hogy még legalább ennyi dolgozó, munkás extendót töltsenek a köz és családjuk javára erőben, egészségben.

Kócs Ferencné

Flóra György

Scheiber János

Ev. Fruker Jánosné

Tóth György Károly

Dr. Gál Sándor

Kertész János

Váloszpenyész Józsefné

Tóth István

Vízess Béla

Bogács Károly

Pócsik Lászlóné

Kármán Pál

Nagy János

Hlencsény Gyula

meg. A viszonylag hosszú életű, sok képet tartalmazó melléklet 1964. áprilistól beolvadt a megemelt oldalszámú *Postás Dolgozó*-ba.

Lassan előrehaladva az időben elértük e korszak utolsó nagy szakszervezeti üléséhez: az 1958. január 10–11. között megtartott V. Kongresszushoz.

Hűek maradvá eddigi elveinkhez ismét a korabeli sajtót idézem: *Szakszervezetünk V. Kongresszusán újjáavasztott Központi Vezetőségünk 1958. május 16-án ült össze először; hogy megtárgyalja, mit kell tenni annak érdekében, hogy a posta gazdasági eredményeit növeljük. (...) Központi Vezetőségünk az elért eredményeket sokra értékeli, azonban a még mindig fennálló hibák kiküszöbölése érdekében a következőkre hívja fel a szakszervezeti szervek figyelmét és határozza meg a feladatokat. ... Szakszervezetünk V. Kongresszusa részletesen meghatározta azokat a szükséges tennivalókat, amelyeknek végrehajtásával a szakszervezeti szervek je-*

lentékeny mértékben elősegíthetik a postaszolgáltatások további javulását, gazdasági eredményeinek növelését.

A „Határozat” ezeket a feladatokat 10 pontban foglalta össze. Azért érdemes néhány mondat erejéig elidőzni ezeken a pontokon, mert továbbra is a szakma és a szakszervezet szoros együttműködését láthatjuk. Röviden az egyes pontok:

1. A szocialista munkaverseny szervezése során biztosítani kell a helyes célkitűzések időszakonkénti kialakítását...
2. A termelési tanácskozások eredménye a jó előkészítés és a dolgozók mozgósításának hiánya következtében több helyen még ma sem kielégítő... E jelenségeknek meg kell vizsgálni a helyi okait, az akadályokat meg kell szüntetni, hogy a termelési tanácskozások minden tekintetben elérjék céljukat.
3. Az 1958. I. negyedévi gazdasági eredmények azt mutatják, hogy van-

nak még olyan szolgáltatási ágak, amelyek nem érték el az 1956. évi szintet. (Pl. a levélpostai küldemények 92,8%, a csomag 89%, a helyközi távbeszélő forgalom 87%-a az 1956. I. negyedévi forgalomnak.)

4. Az újítómozgalom az elmúlt években a hibák ellenére is komoly gazdasági eredményeket ért el. ... E hibák megszüntetése igen fontos feladat és az újítómozgalom megerősödését, a nagyobb gazdasági eredmények elérését biztosítaná.
 5. A Központi vezetőség felhívja az Elnökség figyelmét, hogy az eddigi gyakorlattól eltérően a tervek végrehajtásának segítése mellett időben gondoskodjon arról, hogy a szakszervezeti szervek és az Elnökség mellett működő szakcsoportok az 1959. évi és az azt követő postai tervek elkészítését szervezeten segítsék elő.
 6. Jelentős eredményeket értünk el a szakoktatás tekintetében, elsősorban a szakképzetlenség megszüntetésében.
 7. Ezek az eredmények bár kedvező hatással vannak a posta munkájára és nagymértékben hozzájárultak a jobb munkaerő ellátottsághoz, mégsem lehet a munkaerő-gazdálkodás problémáit szó nélkül hagyni és megoldott-nak tekinteni.
 8. A hatékony szakszervezeti munka érdekében általános gyakorlattá kell tenni, hogy az Elnökség, a Területi Bizottságok és a Szakszervezeti Bizottságok rendszeresen kísérik figyelemmel a mérlegbeszámolókat, a havi és negyedéves gazdasági jelentéseket. Észrevételeiket, tanácsaikat minden esetben beszéljék meg az illetékes szakmai vezetőkkel és az esetleges lazaságok megszüntetésére tegyenek hathatós intézkedéseket.
 9. Tovább kell egyszerűsíteni egyes dolgozó rétegeknél a bérrendszert, elsősorban a kinevezett órabéres dolgozóknál és más helyeken is.
 10. Az Elnökség mellett működő szakcsoportok és kiváló szakemberek bevonásával szervezett formában elő kell segíteni a posta munkájának további egyszerűsítését, az adminisztráció csökkenését.
- Azt, hogy ezekből a határozatokból a következő években, évtizedekben mi valósult meg, illetve mit törölt el az idő, és mi helyett hozott új elképzeléseket – megmaradv a korabeli jegyzőkönyveknél, és sajtónál – a következő számokban közöljük.

Rákóczi Margit

Ablaktól a vezetői székiig

Kecskemét, a híros város, az egykor homok fúttá kiskunsági megyeszékhely, már korántsem csak szőlőtermeléséről, és főleg a messze földön megbecsült kajsziarackjáról, no meg a belőle főzött világhíres pálinkájáról nevezetes. Katona József és Kodály Zoltán városa, az egykori szabad mezőváros, mára az Alföld egyik legjobban iparosodó, gazdagodó települése lett, ahol sorra emelkednek az új épületek, nyílnak a modern üzletek. Szépen átalakított belvárosa méltán teszi nevezetessé ezt a hangulatos híros várost, miként I. számú postahivatalát is megérdemelten tartják számon a legjobbak között. A több mint 800 éves város és környékének legnagyobb postahivatalában kerestem fel Tóth Tímeát, a Kecskeméttel évszázadok óta vetélkedő mezővárosból, Nagykőrösről elszármazott hivatalvezetőt, a Postás Szakszervezet tagját. A csinos és határozott fiatalasszony mindenre figyelő tekintetétől kísérve kétszáz ember dolgozik a postahivatalban.

■ Sok postavezető kilépett a szakszervezetből, Ön miért nem?

1986 óta tagja vagyok a szakszervezetnek, akkor még felvételesként dolgoztam, azóta már vezetői beosztásba kerültem, de úgy gondolom, hogy csak nézőpont kérdése, hogy a postavezető a vezetéshez vagy a végrehajtáshoz tartozik-e.

A szakszervezet és a munkáltató tárgyalásainak eredményei – gondolok itt a bértárgyalásokra, kollektív szerződés-kötésre – ránk, vezetőkre is vonatkoznak.

■ **Egy postavezető nincs irigylésre méltó helyzetben, hiszen kettős nyomásnak van kitéve. Egyaránt meg kell felelnie a beosztott dolgozók, és a vállalati vezetők követelményeinek. Milyen konfliktusokat okoz ez Önnek, hiszen emberileg, és mint szakszervezeti tag a dolgozókhöz áll közel, de beosztását tekintve a vezetőkhöz is igazodnia kell.**

Konfliktus nem okoz, hiszen én majd minden területen dolgoztam, így tudom, hogy egy-egy területen az elvárások mennyire teljesíthetők és mire képesek a dolgozók, mit várhatok el tőlük. Viszont látom a vezetés célkitűzéseit és azonosulnom is, kell velük. A dolgozói ellenállás és a vezetői elvárás között az egyensúlyt megteremteni nem egyszerű feladat. Legnehezebb azt megértetni a dolgozókkal „hogy a plusz tevékenység” végzése nem felesleges teher és zaklatás, hanem közös érdek.

■ **Hogyan jutott az ablaktól a postavezetői irodáig. Egyáltalán, hogyan lett postás?**

Postás teljesen véletlenül lettem, a közgazdasági szakközépiskola helyett a Postaformalmi szakközépiskolába vet-

tek fel. Érettségi után nem akartam a postán elhelyezkedni. Máshol kerestem munkát, de egy hónap után kiderült, hogy nem akarom azt a munkát végezni, mivel annál a tevékenységnél nagyobb kihívást szerettem volna. Monoton, ismétlődő munkavégzés volt.

Nagykőrösről eljöttem Kecskemétre, a postán felvételes lettem, pár hónap múlva az egyik kolleganóm kismama lett és bekerültem a főpénztárba buszjegy és totó-lottó nagybaní árusnak, s onnan már évente kétfévente léptem másik munkakörbe.

Területi oktató tisztt, osztályvezető, postavezető-helyettes majd vezető lettem.

Én jónak tartom ezt a lépcsőzetes előrelépést, mert egy közvetlen szakmai vezetőnek ismernie kell a szakmát, mivel ez hozzájárul ahhoz, hogy tudja, miként kell irányítani a munkát és az embereket.

■ **Az, aki az ablak mellett dolgozott, tudja, hogy a postások nem angyalok, tehát nincsenek illúziói, tudja, hogy vannak jó és rossz tulajdonságaik. Milyen előnyt jelent, ha valakinek szakmai dolgokban nem lehet túljárni az eszén.**

Ez nagy előnyt jelent, például a tervek leosztásánál és a teljesítmények elvárásánál. Tudom, hogy egy-egy munkakörben dolgozó mire képes, mire van ideje, illetve milyen járulékos feladatok vannak.

Pár évvel ezelőtt beszélgettem a dolgozóimmal az elvárásokról, a tervekről és az egyik kollegám azt mondta nekem, hogy képtelenség ezt megcsinálni, ültél te már egyáltalán ablak mögött? (Aztán az egyik legjobb értékesítő dolgozómmá lettem.)

Még megszólalni sem volt időm, amikor egy másik kolleganó válaszolt nekem: persze itt kezdte.

Azt azért be kell vallanom, hogy ebből a székéből a mai változó világban már közel sem lehet annyira mélységben követni a technológiai folyamatokat, mint például osztályvezető koromban. Más szempontból kell nézni az elvégzendő feladatokat.

■ **Most is meg tudja mutatni, hogy valamit meg lehet csinálni, ha szükség van rá? Volt már ilyen példa?**

Igen. Amikor az IPH technológiát bevezették lementem a felvételre, pl. a tömeges felvételt gyakorolni – azért ügyfélforgalmat nem vállaltam fel – vagy több esetben, a kiosztásban segítettem be. Magam is látni akartam, miként kell csinálni, hogy valóban átérezzem a dolgozók helyzetét és átlássam a rendszert.

Nehéz a hírlapkézbesítés

■ **Mi jellemző a Kecskeméti 1-es postára? A pénzforgalomra nem kérdezek rá, mert arra állítólag nem lehet.**

Annyit azért úgy gondolom, elárulhatok a pénzforgalmunkról, hogy 2004-ben III. helyezést értünk el országosan készpénz-átutalási megbízás felvételének területén. Igaz, hogy ez adottság mivel ezt a piacot nem tudjuk befolyásolni, de ez azért nagy öröm számomra, mivel a 202 főt foglalkoztató postánkat olyan nagy posták előzték meg, mint Budapest 62 és Szeged 1.

Pár szóban be szeretném mutatni a postámat:

Kecskemét városában 13 postai szolgáltató hely van. Ezek közül mi 20 ügyfélkapcsolati munkahellyel látjuk el a felvételi tevékenységet, valamint 58 belterületi, 8 külterületi és 15 hírlapkézbesítő járásunk van.

Kecskemét 1 posta körzeti posta és hozzánk tartozik még 35 fiók, I-III. posta.

Megkövetelni a munkát

■ **Ha már a bérek szóba kerültek. Azt szokták mondani, hogy mindenki elégedett a bérral, a beosztott a főnök fizetésével a főnök pedig a beosztottéval. Beszéljünk egy kicsit a bérezésről.**

Vannak olyan munkatársaim, akiknek a bérezésével én is meg vagyok elégedve, gondolok itt azokra, akik a pontrendszerben aktívan részt vesznek. Ők elég szépen ki tudják a keresetüket egészíteni, de sajnos gyakori az ellenkezője is. Kecskemét Budapesttel összeköti az autópálya, ezért nagyon dinamikus fejlődik a város. Ezt példázza, hogy 40 év alatt megduplázódott a város lakossága. Nagyon sok a külföldi befektető egyre másra alakulnak a cégek és így a kezdő bérek magasak.

Évek óta nem tudjuk a hírlapkézbesítői és az egyesített kézbesítői létszámot feltölteni.

Helyettesemmel közösen az idén is közel 50 emberrel tárgyaltunk, de amikor a bérezésre kerül a sor a kérdés az volt, hogy bruttó vagy nettó 60 000 Ft. Miután mondjuk, hogy bruttó, utána már hiába soroljuk a különböző juttatásokat, nem tudunk a versenyt felvenni a város egyéb területén alkalmazott kezdő bérek nagyságával.

Kecskeméten és környékén nagyon alacsony a munkanélküliség, aki dolgozni akar, az el is tud helyezkedni.

■ Ez a fajta bérezés nem vezethet oda, hogy felbígul a postásállomány?

De, sajnos oda vezet és ez nem csak Kecskemétre vonatkozik. Nem nagyon tudok válogatni, a munkaerő piacon, meg kell bizonyos elvárásaimmal szemben alkudnom, ha azt akarom, hogy a szolgáltatást zavartalanul el tudjuk látni a város területén.

De ez nem jelenti azt, hogy nem informáljuk le a jelentkezőket, és nem követeljük meg a minőségi munkát.

■ Nehezebb őket betanítani?

Igen, nehéz betanítani az új jelentkezőket. Volt olyan év, amikor 46 kézbesítőt vettünk fel és csak 7-8 fő dolgozik jelenleg is közülük. Gyakran előfordul, hogy már a betanítás időszakában elmennek, mert nem ilyennek gondolták a postás életet. Igazából még meg sem tudták ismerni, de elég nagy a lemorzsolódás az első fizetés után is.

■ Hogyan lehet ilyen bérezés mellett megkövetelni a munkát.

Meg kell követelni mindenképpen és a minőségi munkavégzés nálunk elvárás. Törekszünk rá, hogy a bérezés a minőséget ne befolyásolja. A felvételi elbeszélgetésnél elmondom a követelményeket, és azt be kell tartani és be is tartatjuk. Aki nem teljesíti megfelelő színvo-

nalon a feladatot, attól megválnak akár milyen rosszul is állunk a létszámmal.

A közös döntés felelőssége

■ Decemberben lezárultak a bértárgyalások. Azóta már kijöttek a béremelések. Mennyire vonta be a szakszervezetet a bérfelállítás szétosztásába, és mennyire hallgatott a szakszervezet javaslataira. A mai felállásban a szakszervezetnek véleményezési vagy egyetértési joga van a bérfelállítás szétosztásánál?

A szakszervezeti titkárral minden esetben megbeszéltem a felosztás elveit és a javaslatait meghallgatom, azt megbeszéljük. Jó a helyi szakszervezettel a kapcsolat, rendszeresen megbeszéljük a postánk életében bekövetkezett fontosabb dolgokat.

■ Milyen elvek szerint osztották szét a bérfelállítást? A megkapott bértömeg elegendő e arra, hogy bérfelzárkóztatás történjen?

Nálunk a bérfelállítás úgy történik, hogy a postavezető-helyettesel megbeszéljük az elveket, ezután elmondom az elképzeléseket a szakszervezeti titkárnak.

Ezt követően az osztályvezetőket tájékoztatom az elosztás elveiről és a szétosztandó összegről. Az osztályvezetők elvégzik a személyre szóló szétosztást, ezután az osztályvezetővel és a postavezető helyettesel leülünk és minden dolgozónak, külön-külön megbeszéljük a bért, hogy ki miért és mennyit kapott, az osztályvezető által tett javaslatot többnyire elfogadjuk. Nagyon kevés embernél kell korrigálni.

A körzet vonatkozásában pedig a béremelés összege lekerült a postákra és az ottani postavezető javaslata alapján kapták a dolgozók a béremelésüket.

Számomra a bérfelállításnak a jelenlegi módja sokkal szimpatikusabb volt, mint az előző évi, mivel ezt mi adhatuk és nem rászorzással történt az új bérek megállapítása. Ha kismértékben is, de tudtunk differenciálni és volt lehetőség arra, hogy a jobban dolgozó kollegákat kiemeljük.

■ A dolgozók hány százaléka nem kapott bérfelállítást, és miért?

Pontos számot nem tudok mondani, de a körzet és a Kecskemét 1. posta viszonylatában a közel 400 fő közül kb. 15-20 fő nem részesült bérfelállításban. Ezek a dolgozók 2004. július 1. után álltak munkába. Nem részesültek még a bérfelállításban azok sem, akik ellenjoghátrányos eljárás volt folyamatban.

Nem ellenfél a szakszervezet

■ A keretösszeg, amit megkaptak, elegendő a differenciálásra a jól és a kevésbé jól dolgozók között?

A többitől mindig jobban lehet differenciálni és felzárkóztatni. Jelen esetben inkább jelzés értékűként tudtuk kezelni a jól dolgozók megbecsülését, netán a rosszabbul dolgozók mellőzését. Igazából itt rosszul dolgozó nincs, mert azoktól megválnak.

■ Előny az, ha a munkáltató és a munkavállaló érdekeit védő szakszervezeti titkár jó barátságban van?

Előny, mert nem kell viaskodni, gánccsokodni, hanem közösen akarunk jobbitani. Igazából mindkettőnknek azonos a célja csak más-más megközelítésből, de egy ügyet szolgálunk. Nekem az a célom, hogy legyen elég munka és bevétel és legyenek megfizetett dolgozók, mivel csak elégedett munkavállalókkal lehet minőséget produkálni.

■ Tehát itt Kecskeméten nem ellenség, ellenfél, hanem partner a szakszervezet?

Igen, a munkánkat segíti a szakszervezet. A vezetőnek kell hozni olyan döntést is, ami a dolgozó szempontjából nem népszerű. Ilyen esetben mindig a szakszervezethez fordulnak segítségért. Ekkor már előre tájékoztatom a szakszervezeti titkárt, hogy tudjon a döntéseim okáról. Ő is megbeszéli a jószokkal, utána néz, hogy a döntésem valóban jogszerű-e. Ezután elfogadja és támogatja azokat, majd a dolgozók előtt azt az álláspontot képviseli. Segít a kellemetlen döntéseket is elfogadtatni.

■ Berzsényi Dániel mondta, hogy a barátság legszebb aktsusa az, midőn a barátainkat hibáikra figyelmeztetjük. Nem sértődik meg, ha ez a figyelmeztetés elhangzik?

Miért sértődne meg. Tökéletes ember nincs. Ha valaki – akár szakszervezeti titkár, akár nem – segíti a munkámat, és nem azt akarja, hogy rosszul működjenek a dolgok, az csak elismerést érdemel. Sajnos a munkám során elég sok nehézség kerül az utamba. Előfordult, már, hogy a szakszervezeti titkár figyelmeztetésének volt köszönhető a megoldás.

Bízom abban, hogy a jövőben is az eddigihez hasonló együttműködés jellemzi majd a szakszervezet és Kecskemét 1. posta vezetése közötti munkakapcsolatot.

Mi lesz a Postamúzeummal?

Fővárosunk kis múzeumai közül talán a legszebb az Andrássy út elején a műemlék Saxlehner házban található Postamúzeum. Története az 1880-as évekre vezethető vissza. Az 1885. évi országos kiállításon a Budapesti Táviró Igazgatóság az előző években összegyűjtött muzeális anyagot állította ki, amelyet tovább gyarapítottak, különösen az 1896. évi ezredéves kiállítás postacsarnok anyagával. Eredetileg a bemutató csarnokot úgy tervezték, hogy a millenniumi kiállítás bezárása után postamúzeumként működjön, de az épületet le kellett bontani. 1931-ben rendelet írta elő postai gyűjtemény létesítését, de a Lágymányosi Távbeszélő Központ III. emeletének 8 helyiségében elhelyezett anyagot a háború elől 35 ládában a 13. számú postahivatal (Pauler u. 3. szám alatt) raktárában helyezték el, nagy része elpusztult. Csak 10 év múlva, 1955-ben nyílt meg a Krisztina körüti Posta Vezérigazgatóság tornyában az első állandó kiállítás, amelyet 1956-ban a harcok alatt újabb károk értek. Jelenlegi helyére, az Andrássy út 3. szám alatti épület I. emeletére 1972-ben költözött a gyűjtemény.

A Saxlehner család posztókereskedésből gazdagodott meg, de tulajdonukban voltak a sasadi hévízforrások, amelyeket egy pásztor fedezett fel, akinek feltűnt bizonyos helyen ívó bányákai hasmenése. Saxlehneréknek viszont az ebből származó üzleti lehetőség tűnt fel, – ők forgalmazták később a Hunyadi János keserűvizet. Az eklektikus stílusú palotát 1886-ban Czigler Győző tervei alapján építették. Freskóit Lotz Károly festette közel egy időben az Operaház freskóival. Érdekes módon az előcsarnok mennyezetképei gyógyvizek feltörését, használatát ábrázolják. Nagy művészi értékkel és műemléki jelentőséggel bírnak a színes üvegablakok, Róth Miksa munkái. A házat a család 1938-ban eladta, az új tulajdonos az I. emeletet a Gyáripárosok Országos Szövetségének adta bérbe. A háború után helyükre a Magyar Bélyeggyűjtők Országos Szövetsége költözött. A Magyar Posta 1972-ben vette át a bérleti jogot, felújította a belső termeket,

sőt később a lépcsőházat is. Sokat költött az épületre a Posta. 2000-ben a Postai és Távközlési Múzeumi Alapítvány a villamos berendezések és a falikárpit cseréje mellett restauráltatta a csillárokat, és felújította a faburkolatot. Most nemcsak ismereteinket gyarapíthatjuk meglátogatásával, gyönyörködhünk is a szép házban.

A termek díszítését kortárs művészek hírközlés-történeti témájú alkotásai (gobelinek, festmények) egészítik ki. Figyelemre méltóak Kapros Kósa Edit postatörténeti textilképei, amelyek 8 képből ábrázolják a mai magyar postások elődeinek munkáját. A magyar posta történetét eredeti berendezések, munkaeszközök, bútorok, járművek, dokumentumok, térképek, fényképek és egyéb tárgyi eszközök idézik fel.

Az I. teremben postai ügyviteli és üzemviteli emlékek gyűjteménye fogadja a látogatót, olyan jellegzetes tárgyakkal, mint a postakürt, értékőrző ládák, mérlegek. Egy részüket az 1950-es években még használták, vagy akkor vezették be. Sokaknak ismerős a csőposta, amely a felvett táviratokat az emeleti távirógéphez továbbította, ugyanis az Országgyűlési Könyvtárban is van ilyen, az olvasók kéréseit juttatják vele a raktárba. Az aprónyomatvány tár több mint tízezer darabját szakmai szempontok szerint tagolják.

A II. teremben az egyenruha és textilgyűjtemény nagyon színes képet nyújt, a régi korok sújtásos, cifra uniformisától a lópokrócig minden megtalálható itt. Változó színeikkel és szabásukkal gyönyörködtető élményt adnak! Bélyegző-, pecsétnyomó-, és éremgyűjtemény mutatja be a XVIII. századi előfutár bélyegzőktől a tantuszig a múltat.

A III. teremben a járműgyűjtemény; azon fogatok, kézikocsik és gépkocsik tára látható, amelyek századok óta segítik a postás munkáját. Egy mozgópostakocsi modellje áll egy fatalapzatú sín páron, szépsége megigézi a szemet! Kocsiszekrénye sötétzöld fémlemez ezüst lécezéssel, még az ablakok helyén is ezüstlemez van. Heim Péter miniszteri tanácsos, a magyar mozgóposta megteremtője

kapta 40 éves működése jutalmául, ezért nem takarékoskodtak a díszítéssel. De van itt eredeti levélgyűjtő tricikli a XIX. századból és más érdekességek is.

Ritkaságok találhatók a térképgyűjteményben, valamint az okmány-, és iratgyűjteményben. Táviró történeti gyűjtemény és sok régi telefon, valamint egykori rádiók és az első televíziók egészítik ki a múzeum anyagát. Gyűjti a múzeum a postai vonatkozó sű képeket és ábrázolásokat is. Zömük fénykép, a századfordulón a postának módjában állt a legnevesebb magyar fényképészekkel – Klösz Györggyel, Erdélyi Mórral – dolgoztatni, utóbbi külön albumsorozatot készített Magyar Királyi Postaházak címmel. Igazgatókról és magas rangú vezetőkről a kor legdivatosabb művészei festettek portrékat; Vastagh György, Englert Emil és mások. Az egyenruhákat Somogyi Győző színes rajzai örökítik meg.

Természetesen könyvtár és adattár is szolgálja a posta történetében elmélyedni akarók kutatásait.

1985-ben a Postamúzeum – a Posta Műszaki Dokumentációs és Tájékoztatási Központ megszűnésekor – a Posta Oktatási és Kulturális Intézetének kezelésébe került. A szép és érdekes gyűjtemény sok magyar és külföldi látogatót vonz, 2002-ben elnyerte Az év múzeuma kitüntető címet.

Az utóbbi időben aggasztó hírek röppentek fel az épület eladásáról és a gyűjtemény áthelyezéséről. Felkerestük és megkérdeztük ezzel kapcsolatban Kovács Gergelyt, a múzeum igazgatóját, aki a Magyar Televízió január 26-i „Válaszd a tudást” című műsorában már kifejtette véleményét ennek a privatizációs ügyletnek a vizsaszáságairól. A Hírközlési Múzeumi Alapítvány a Fővárosi Bírósághoz fordult, kérve az adásvételi szerződés semmisségének megállapítását, de úgy hallatszik a folyamat azért csak megy tovább.

Az igazgató asszony szavaiból megtudtuk, hogy nem alaptalanok ezek a hírek, kibontakozott a bonyolult vagyoni és jogi helyzet, amely ezt eredményezte. 1994-ben a Fővárosi Vagyonátadó Bizottság a Világörökség

részévé vált, az Andrassy út elején lévő palotát megkötésekkel adta át a Terézvárosi Önkormányzat tulajdonába. Ezek a megkötések a múzeumi funkció megtartására és az épület műemlék jellegének megővésére vonatkoztak. 2004 júniusában az önkormányzat eladta a palotát a Dollárland („nomen est omen”, a név jellemez – mondja a latin!) Kft. 1,2 milliárdos értékbecslése alapján. Ez az összeg mutatja, hogy mennyire irreális ez a privatizációs ügylet, a tényleges vételi ár ugyanis csak 328 millió forint lett! Gondoljunk a Lotz freskók és egyéb itt található alkotások szinte felbecsül-

többet költöttek, mint amennyiért az A3 Express Kft. (amelyet „Andrassy út 3. rögtön bekebelezendő korlátozott felelősségű társaságnak” nevezett el egy látogató!) megvásárolta az épületet. Miért nincs ára a Lotz freskóknak?! Összehasonlításként egy friss adat: Szinte Gábor festőművész 110 négyzetméteres freskójának, amely II. Szilveszter pápa szülőhelyének templomát ékesíti majd, három milliárd forint az ára.

Jogilag az állam a kezelő, a Posta a bérlő. Komoly beruházások voltak a Terézvárosban. Méreg Tivadar akkori kerületi vezető járta ki a műemléki felújítást. Javasolta az igazgató,

A múzeum igazgatója nem adja fel a harcot, híven Deák Ferenc általa idézett szavaihoz: „Tudok én remény nélkül is cselekedni!”. Érző, hogy iga-za van, szívében viseli a Posta érdekét – és nagy a tét.

A Világörökségnek nyilvánított Andrassy utat mintegy megnyitó Saxlehner palota nemzeti kulturális örökségünk jeles darabja, a nemzet öröksége, közvagyon. Áll ez a három évtizede benne otthonra lelt Postás Múzeumra, annak generációk óta kedvelt és látogatott gyűjteményeire.

Továbbstétülva az Andrassy úton, a bezárt Divatcsarnokhoz érünk. Szintén eladták, és már szó sincs a Magyar Építészeti Múzeum odaköltözéséről, de legalább lehetett rá licitálni, a Posta gyöngyszemére nem. Az A3 Express Kft., amely 2004. október 5-én tulajdonosa lett az épületnek, a vételárat alighanem a Magyar Takarékszövetkezeti Bank által adott 330 millió forint kölcsönrel egyenlítette ki, mert azt jelzálogként azonnal ráterhelték a házra.

Szerencsére a múzeum működésén nem venni észre helyzetük bizonytalanságát. Udvariasan, készségesen igazítják el a kérdésekkel hozzájuk forduló látogatókat, segítik a kutatást. Nemcsak folytatják azt a mindennapi munkát, amelylyel már eddig is oly sok szép és hasznos órát szerez-

hetetlen értékére, amelyet ez az összeg bevalloztan nem tartalmazott! A Terézvárosi Önkormányzat Képviselőtestülete egy hosszú ülés végén, az éjfél órákban 26. napirendi pontként adta át a kerület talán legépebb műemlékét a kft.-nek. Az a tény, hogy ezen a napon az ajánlattevő még nem volt bejegyezve a cégbíróság nyilvántartásába sem, nem képezett jogi akadályt, az ügyletet a Fővárosi Önkormányzat és a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal is jóváhagyta!

Az épületért a Posta sokat fizetett annak idején. A Dollárland Kft. éppen azokat az értékeket nem becsülte fel, amelyek megtartására, restaurálására – a legjobb értelemben vett közügyként – a Postamúzeum fenntartói, a Magyar Posta, majd 1990 óta a Hírközlési Múzeumi Alapítvány eddig

hogyan a Posta a másik két alapítóval – Magyar Telecom Rt. és Antenna Hungária Rt. – együtt lépjen fel. Csúnya dolog ez! – összegezte véleményét Kovács Gergelyné. Végző soron a múzeum egy közérdekű postai intézmény, miért nem kérdezték meg a postásokat ebben az ügyben? Nem mindegy, hogy múzeumuk a főváros szívében, annak legszebb sugárútja elején fogadja látogatóit vagy esetleg egy városzéli hevenyészve átalakított régi épületben. Túllépve a postás szemponton: ez a ház a nemzet közös öröksége, vagyona, amelyet eddig mindenki szabadon láthatott. Ezután valószínűleg nem lesz így. Nagy a felelőssége minden postásnak, minden fővárosinak, sőt talán minden magyar állampolgárnak ebben az ügyben!

tek látogatóiknak – és mellelleg rangos elismeréseket a Magyar Postának és maguknak –, de szép terveik is vannak.

Készülnek a keszthelyi kastélyban megnyíló „100 év csomagjai” kiállításra, amely a magyar posta csomagto- vábbításának történetét mutatja majd be – a múzeum eddigi kiállításainak megfelelő színvonalon. Lesz itt fogalt posta, tár- és koriokocsi, és még sok más érdekesség.

„Dolgozni, úgy cselekedni, mintha nem állna fenn ez a megalázó helyzet!” – fogalmazta meg a teendőket az igazgató asszony.

Sok erőt kívánunk hozzá a többi postás kollega és a magyar múzeumok látogatói nevében.

Róbert Péter

A Nagy Könyv

Olvasókör és az első szavazókör

Szabó Jenő

Elindult hát a játék, keressük a nagy könyvet. A postások is besegíthetnek a keresésbe, hiszen a lehetőség több szalon is rendelkezésükre áll. A közhiedelemmel ellentétben igenis olvasnak a postások, és műveltségük színvonalában nem maradnak el sok más szakma képviselőitől. A Benczúr Ház – Postás Művelődési Központ Könyvtára is csatlakozott az akcióhoz. A részletekről *Keömley Eszter*től, a könyvtár közelmúltban kinevezett új vezetőjétől kértünk tájékoztatást.

■ *Először is, engedje meg, hogy gratuláljak a kinevezéséhez. Kérem, röviden mutakozzon be a Postás Dolgozó olvasóinak, bár, ők is olvasó emberek, egy részük bizonyosan ismeri Önt személyesen vagy a nevével találkozott.*

– Köszönöm. Meglehet, hogy sokan ismernek, hiszen 1971 óta dolgozom könyvtárakban, és 23 éve itt a Benczúrban. A letéti könyvtáraink ellátásával és a kölcsönzéssel foglalkoztam leginkább. Márciusban nyugállományba vonult az elődöm, *Krakk József*, s én vettem át tőle a központi könyvtár vezetését, de továbbra is viszem a korábbi feladatköreimet.

■ *Március közepén tették közzé A Nagy Könyv játék szabályzatát, azóta lehet hivatalosan is szavazni az ország legnépszerűbb regényére. Hogyan kapcsolódhatnak be a játékba, illetve az olvasómozgalomba a postások?*

– A játék lényege a szavazás. Mindenki egy magyar és egy külföldi szerző regényének címét írhatja rá a kedvenc olvasmányai közül a Nagy Játék Programiroda által kibocsátott szavazólapra. De megteheti ugyanezt interneten keresztül is az iroda honlapján vagy e-mail címére írt levélben. A határidő az első körben április 15-e. Ez idő alatt áll össze az ötven magyar és ugyanennyi külföldi regényből az országos százask lista. A következő menetre június 11-ig kerül sor, amikor

már a százból a legjobb tizenkettőbe újabb szavazással választhatják be az olvasók a kedvencek kedvenceit.

■ *Úgy tudom, a postások számára egy házi szavazást is terveznek...*

– Valóban. Szeretnénk tudni, hogy a posta dolgozóinak mi jelentette a legnagyobb olvasmányélményt. Ennek kiértékelésére saját szavazólapot készítettünk, s eljuttattuk a munkahelyekre a szakszervezeti titkárok és aktivisták közreműködésével, amit ezúton is szeretnénk megköszönni. Kérjük, éljenek a lehetőséggel, és írják meg nekünk, mi volt a legmaradandóbb hatást gyakorló regény az életükben. Összesíteni fogjuk a véleményeket és gondolkodunk a módján, mikor és hogyan tegyük közzé az eredményt. Annyi a különbség az országos szavazás és a miénk között, hogy hozzánk június 11-ig küldhetik be a házi szavazólapokat. Mivel a programirodától kapott ötezer szavazólapalappal együtt küldtük szét, figyeljenek arra, nehogy összekeverjék, melyiket hová küldik vissza.

■ *Lesz-e mód a postás szavazásnál is az alternatív csatornák igénybevételére?*

– Természetesen. A könyvtárunk e-mail címére, a postaskonyvtar@axelero.hu-ra bátran írhatnak. Persze, ha valaki ragaszkodik a papíralapú szavazáshoz, a www.benczurhaz.hu honlapunkról letöltheti a szavazólapot, és kinyomtatva kitöltheti, majd elküldheti a postacímünkre: 1373 Budapest, Pf. 601. Ugyanezt a posta belső hálózatához hozzáférők, vagyis az intranet használói is megtehetik, mert a Benczúrral kapcsolatos információk ott is megjelennek. Ám a legközvetlenebb a személyes kapcsolat. Aki betér a könyvtárainkba, akár a központiba, akár bármelyik letéti-be, az ott lévő szavazóládákba is bedobhatja.

■ *Az egész játéknak végső soron az volna az értelme, hogy az olvasás örömeire irányítsa a sajnálatosan lankadó figyelmet. A legkedvesebb regény melletti korteskedésen túl miképpen igyekszik kiaknázni a szépirodalom iránti nagyobb érdeklődést a könyvtár?*

– Reméljük, valamelyest gyarapodni fog a könyvtárba járók száma, és az

Közös lónak ... Alapítványok

Úgy kezdődik a hajdani nagy postából 1990-ben szétvált utódcégek által fenntartott, közös vagyonelemeket működtető szervezetek neve: postai és távközlési. Majd emígy folytatódik: múzeumi, művelődési, sport alapítvány. E három terület fontos az ember személyiségének fejlődése, egyensúlya szempontjából. Ennek igazságát akkor is beláták a vállalatok vezetői, s azóta sem kérdőjelezték meg.

Gondok persze mindig akadtak, és ma sem megnyugtató a helyzet alapítványaink körül. Csak a veszély nem pont onnan fenyeget, amerről váránk.

Váránk? Igen, emlékszem az elmúlt másfél évtized néhány kritikus stádiumára, amikor hol az egyik, hol a másik szféra munkásai aggódtak a jövő miatt. Nem csak a saját személyes jövőjük miatt. Egy sporttelep, egy nagypolgári palotából lett művelődési ház sorsa okozta hajszálaik ősziülését, ráncaik mélyülését. S velük együtt morogtak, vagy legyintettek lemondóan azok a postás kollégák, akiknek jelentett valamit a Róna utcai sportbázis, vagy a Benczúr Ház. (Hogy a távközlésiek, műsor-szórók mit gondoltak, arról ritkáb-

olvasási hajlandóság a gondolkodási hajlandósággal párosul majd. Ehhez kiváló forma lehet az olvasókörök alakítása. Úgy tudom, a programirodánál számos kört regisztráltak már A Nagy Könyv akció oldalvizén. Ide szeretnénk csatlakozni mi is a Benczúr házi olvasókörrel, amelynek első összejövetele május első szerdáján lesz a könyvtárban. Szeretettel várunk minden kollégát, aki szívesen beszélgetne könyvekről, írókról, regényekről. Hogy azon belül miről, kiről, csakis a résztvevőkön múlik. Örülnénk, ha előzetesen jeleznék az olvasókörben való részvételi szándékukat a fenti e-mail címen vagy telefonon a 342-3171, illetve a 343-0972-es számon.

■ *Köszönjük a hasznos információkat, és a következő lapszámunkban is szívesen közzétennénk A Nagy Könyv játék aktuális híreit, történéseit.*

Sz. J.

ban hallhattam, de azért nekik sem lehetett mindegy.) Hogy honnan is szimatolták a veszélyt? Furcsa módon mindig házon belülről. Vagy nem is annyira érthetetlenül. Mert hiszen kiknek a gondja a fenntartásra, működtetésre kiharítani a forintokat a vállalat költségvetéséből? Az alapítóknak.

Az alapítóknak, amely cégeknek az útjai az 1990-es indulást követően hamarosan elágaztak. Az egységesen állami tulajdonú szolgáltatók közül a Matáv került leghamarabb a privatizáció küszöbére, majd be is következett a magánosítás. Erre készítik fel már régóta az Antenna Hungáriát is. Egy kisebb részvényhányadot már évekkkel ezelőtt kiadott a kezéből állam bácsi. A közeli jövőben pedig döntő lépés fog történni nálunk is. A Magyar Posta szintén ezen az úton jár, bár, sem az ideje, sem a módja, sem a mértéke nem ismeretes az állami tulajdontól való szabadulásnak.

A tulajdonos kiléte pedig egyáltalán nem mindegy, ha olyan vagyonelemekről gondolkodunk, amilyenek az említett alapítványokban vannak. Ezek ugyanis nem képeznek piaci eredményt a cégek számára, technokrata aspektusból tehát koloncnak minősülnek. Viszik a pénzt, ahelyett hogy hoznák. Ezt az attitűdöt érzékelték gyakorta az aggodalmaskodók, s ennek tulajdonították az időnként bekövetkezett költségvetési megszorításokat.

A sport ló

A Postai és Távközlési Budapesti Sportalapítványban az alapító okiratban lefektetett módon, a Magyar Posta és az Matáv 47,5–47,5 százalékkal részesedik, azaz ilyen mértékben viseli az anyagi terheket. A legkisebb cég, az Antenna Hungária a támogatási összeg 5 százalékát adja.

A Postás-Matáv Sportegyesület jelentős létszámcsökkenést volt kénytelen elszenvedni, amikor a versenysport támogatásának megszüntetéséről határozott a Matáv 1999 végén, hetekkel a klub centenáriumát ünneplő, optimista vezetői beszédekkel ékesített közgyűlése után. A posta is csatlakozott az új elvhez, miszerint csak a dolgozók szabadidős rekreációját fogják finanszírozni ezután. Néhány szakosztály egyedi szerződéssel azért még egy ideig életben tarthatta az élsportot, s a cég élén történt személyi változással együtt járó szemléletváltás még egy időre levegőhöz (értsd: versenysportra fordítható pénzhez) juttatta a PMSE-t. 2002-ben aztán végképp leáldozott a profizmusnak a Róna utcában. Azóta csak a női asztalitenisz szakosztály tudta megőrizni pozícióját a magyar és az európai élmezőnyben. Az egy személyben klubelnök és vezetőedző Rostás Gábor szponzorszerző kvalitásának köszönhetően.

Az elmúlt években számtalanszor felröppent a hír: el akarják adni a zuglói sporttelepet a tulajdonosok. Azt a sporttelepet, amelyet 1950-től kezdtek építeni az éppen megvalósuló Népstadion céljaira elvett régi postás bázis helyett. Azt a területet pedig – különös játéka a történelemnek – a tanácsköztársaság első heteiben, 1919 áprilisának végén kapták meg, nevezetesen Bokányi Dezső munkaügyi és népjóléti népbiztos kezdeményezésére az ott fekvő régi Lóversenyter hatalmas térségét felosztva más egyesületekkel. (Május elsején már ott rendezték meg a magyar sporttörténet első üzemi bajnokságát négy futballcsapat részvételével.)

El akarják adni, hol azért, hogy bevásárlóközpontot, hol meg azért, hogy lakóparkot építsenek az igen értékes telekre. Mert, ugye, kell a pénz a postának is, a Matávnak is. Az előbbi a nyereségessége fenntartásához, az éppen soron következő év mérlegének javításához, az utóbbi meg a külföldi tulajdonos folytonos racionalizálási törekvéseinek eleget téve a nagynál is nagyobb adózott nyereség érdekében. A sporttelep – mindezen híresztelések ellenére – szerencsére változatlanul a három cég dolgozóinak sportolását szolgálja, a szervezésben, s néhány rendezvény finanszírozásában a szakszervezetek és aktivistáik közreműködésével.

Szabó Jenő

LÉPJ BE! EGYÜTT KÖNNYEBB!

POSTÁS SZAKSZERVEZET

.....
alapszervezet bélyegzője

NYILATKOZAT

Alulírott (név) (lakcím)

..... (anya neve), mint a Postás Szakszervezet

tagja, megbízom a munkáltatómat, a (cég), hogy

munkaviszonyom alapján, részemre általa fizetendő mindenkor havi fizetésemből szakszervezetem illetékes testülete (kongresszusa) által meghatározott és munkáltatómmal rendszeresen közölt szakszervezeti tagdíjam összegét a számfeljétskor elkülönítse, és azt az említett szakszervezet részére átutalja.

2005

Ez a megbízás visszavonásig érvényes!

alírással

A Postás-Matáv SE természetjáró szakosztályának programjai

Illatos-zöld újjászületés

Áprilisra már megembereli magát a tavasz (a tévedés joga fenn tartva). A pattanó rügyek, a korai virágzású gyümölcsfák látványa, a mézes illatú orgonahajtások, a friss, de már nem csípős szél arra csábítanak, hogy megmártózzunk a természet újjászületésének élményében magunk is. Lévé az ember a természet része, óhatatlanul mi is kicsit újra kezdhünk sok mindent egy-egy új tavaszon.

23-án, szombaton, maradnak a fővárosban, mégis remek program várja a szakosztály tagjait és az érdeklődőket. Ugyanis a Természettudományi Múzeumot és a Fűvészkertet látogatják meg. Találkozó: A Klinikák metróállomás előtt, 9 órakor. Vezető: *Merényi L. József*.

24-én, vasárnap, az e havi társadalmi erdei szolgálatra kerül sor a szakosztály „felségterületén”, vagyis az országos kék Fenyőgyöngyétől Hűvös-völgyig húzódó szakaszán. Találkozó: Óbuda-Újlaki templom, 65-ös busz vá., 9 órakor. Vezető: *Váry Péterné*.

30-án, szombaton, a változatosság kedvéért maradnak a kék szín mellett, ám ezúttal a Vértesben követik a jelzést. Az útvonal: Gánt – Papp-völgy – Mindszenti árok – Mindszent-puszta – Csáki vár – Kőhányáspuszta – Cseresznyefahajtás – Gesztesi vár – Várkesztes (16 km). Találkozó: Déli pu. pénztárak, 6.30. Vezető: *Tóbiás Gábor*.

Május elsején már régóta nem a felvonulás a magyar családok fő elfoglaltsága. A családi együttlét egyik legjobb formája a kirándulás. Menjenek hát a Dunakanyarba! A postás természetjárók Dömösről indulnak a Prédikálószerék érintésével Pilisszentlászlóra (12 km). Találkozó: Árpád híd volánbusz pu., 8.10. Vezető: *Divinyi Mártonné*.

Egy hétközi könnyű túra, elsősorban, de nem kizárólag nyugdíjasokra számítva. **4-én, szerdán,** a Mecsekbe látogatnak. Mecseknádasdról Óbányán át Kisújbanyára vezet az útjuk (14 km), közben megnézik az Óbányai-völgy vízeséseit, a Cseppkő sziklát és a Réka vár romjait. Találkozó: Népliget autóbusz pu., 6 órakor. Vezető: *Füvessy Lajos*.

8-án, vasárnap, a Mátra következik. Útvonal: Mátrakeresztes – Ágasvár – Tuzsoni Arborétum – Óvár – Tar (16 km). Találkozó: Keleti pu. pénztárak, 6.50. Vezető: *Kiss L. Sándor*.

10-én, kedden, 17 órától klubnap a Matáv klubban (Bp. VIII., Baross u. 11.) Itt lehet jelentkezni a programban szereplő túrákon kívüli ajánlatokra is.

11-én, szerdán, ismét a nyugdíjasokra gondolva, könnyű túra a Bakonyban, Bakonyánától Jásdig. Útközben a római kori fürdőt a vízeséssel és a szentkúti zárandokhelyet is felkeresik (8 km). Találkozó: Déli pu. pénztárak, 5.30. Vezető: *Füvessy Lajos*.

18-án, vasárnap, egy igazi tavasz-köszöntő túra lesz a Pilisben. Pilisborosjenői forrás – „Egri vár” – Kevélynyereg – Kiskevény – Nagykevény (12

Barátság Klub

MÉDIATÁMOGATÓNK
A NÉPSZAVA

Címünk:

1086 Budapest,

Magdolna u. 5–7. fszt. 10.

(Vasas Szövetség Székháza)

Tel./fax.: 210-0115

Telefonügyelet: 06(20)971-1599

Internetcímünk:

baratsagklub@axelero.hu

Honlapcímünk:

www.baratsagklub.hu

OTP számlaszámunk:

11703006-20036232

Nyitva tartás:

hétfőtől csütörtökig 10–15 óráig

*Kérjük, támogassa
úgy is tevékenységünket, hogy
személyi jövedelemadójának 1%-át
egyesületünknek ajánlja fel!
Adószámunk: 18176070-1-42
Köszönjük!*

km). Közel van a városhoz, mégis gyönyörű a táj, remélhetőleg sokan lesznek együtt ezen a napon. Találkozó: Árpád híd, Volánbusz pu., 8.30. Vezető: *Veliczky Lászlóné*.

Azokat a kollégákat pedig, akik egészségi állapotuk miatt hosszabb túrákra nem vállalkozhatnak, de szeretnének tenni az egészségükért, és mindezt jó társaságban, **minden vasárnap 9 órakor** a Moszkva téri metrókijáratnál várja egy 3-4 kilométeres erdei sétára *Csepeli Istvánné*.

Pécs–Harkány országúti futóverseny

Legyőzték az időt

Ha szabadtéri atlétikai szezonnyitót, akkor Pécs–Harkány. Ebben az esztendőben is a dél-baranyai aszfalton mérkőztek meg egymással először a télel dacoló hosszútávfutók. Pedig szokás mediterrán éghajlatúnak magasztalni a Mecsektől délre eső vidéket, most mégis jókora hó és metsző szél fogadta nem éppen vendégszerető módon

azt a 763 futót, akinek nem akadt jobb dolga március 6-án, mint 25 kilométert nyargalni a megyeszékhelytől a Villányi-hegység alatt fekvő fürdővárosba.

Postások nélkül nem rendezik meg ezt a sporteseményt. Nem kevesebb, mint 27 kolléga vagy családtagja vette föl a kesztyűt, képletesen és a szó szoros értelmében egyaránt, hiszen a futónak a keze

melegszik föl legutoljára, bármennyire is szedi a lábát.

Pesti László, a Dunántúli Postás SE elnöke és a pécsi postások a szokásos szeretettel és koszttal, kvártélyal várták az ország más tájairól érkezett szakmabelieket. A legtöbben a fővárosi Postás-Matáv SE Amatőr Futóklubjának képviselőjében vágtak neki a már unásig ismert, mégis megunhatatlan útvonalnak. *Bodri Zoltán* csapatvezető, egy személyben lelkes tréner és mindenes, különösen arra volt büszke, hogy két lány csapatot sikerült toboroznia a váltóversenyre. (Amelynek résztvevői hárman teljesítették a távot, 8, 8 illetve 9 km-es etapokban.) De volt a

mezőnyben kaposvári, szegedi és debreceni csapat is. Jöttek volna még többen, ám az influenza és a meghűlés sokakat ágyba parancsolt ezen a hétvégén.

Még a edzők is belefagytak a kísérő kocsikba, a postás fiúk és lányok azonban hősieken végigfutották a távot. Senki nem adta fel, s ez nem kis dolog!

Legyőzték az időt: a hőmérő és a stopperóra szerint is. Néhányan, például *Ossó Zoltán*, a Budapest 62.-es munkatársa és az egyetlen „profi”, a PMSE versenyszakosztályának tagja, a PMSE egyéni rekordot állított fel a kedvezőtlen időjárás ellenére. Marci egyébként az abszolút értékelésben az igen előkelő 6.

helyet szerezte meg! A Reck család talán a legszorgalmasabb a futóklubosok között. *Reckné Bielik Mária* az idén vállalkozott először, hogy egyéniben indul, s végig futja a 25 kilométert.

A verseny befejeztével a vendéglátók hagyományának megfelelően a postások teljesítményének értékelése zárta a baráti találkozót. Ennek során nem a helyezésekre helyeződött a hangsúly, hanem a részvételre – az olimpiai eszme alapértékének jegyében. Ekkor emlékeztek meg a postás sport nagy szervezőjéről, az amatőr futómozgalom pártolójáról, a tavaly nyár végén fájdalmasan fiatalon elhunyt Kuvik Pálról, aki az idén már nem lehetett közöttük.

Jövőre talán az időjárás és a vírusok is kevésbé lesznek szigorúak, s akkor még többen választják a postások közül az év első kihívását.

Szabó Jenő

Dunántúli Postás SE 2005

Választék, elérhetőség, rendszeresség

Előző számunkban a formálódó Kelet-magyarországi Postás SE-ről adtunk helyzetképet. Példaképüknek a nyugat-magyarországi régió egyesületét tekintik. Most a Dunántúli PSE háza táján érdeklődtünk, mit terveznek az idei esztendőre? Pesti László elnök bőséges és változatos kínálatról számolt be.

■ *Mint ismeretes, 2000 szeptemberében új korszak kezdődött a Pécsi Postás SE-nél. A versenysport finanszírozása megszűnt, csak a dolgozók szabadidő-sportjára, a rekreációra áldoz a régió vezetése. Az alapelveket az egyesület elnöksége dolgozta ki. Ennek jegyében három fő követelmény megvalósítását tartjuk szem előtt azóta is: a rendszeresség a hangsúlyos, mert az egészséget az alkalmasság igazából nem szolgálja, sőt, olykor még sérülésveszélyt is hordoz magában; a széles sportági választék biztosítása, hogy mindenki megtalálja a számára vonzó tevékenységi formát, végül a széles körű elérhetőség, vagyis a kollégák a munkahelyük közelében, helyben találják meg a hozzáférés lehetőségét.*

2004 januárjától a szervezeti változásokkal összhangban a soproni klubbal

fuzionáltak, onnan két kiváló tömegsport szakosztályt örökölt a Dunántúli PSE, a tekézőkét és a természetjárókat. Az új hatókör új klubszerkezetet is igényelt.

■ *Mivel hét megyére bővült a vonzáskörünk, tizenhárom körzetet alakítottunk ki oly módon, hogy ahol élénkebb sportélet folyt a postai munkahelyeken, s életrevaló, szervezőkészséggel megáldott munkatársaink vannak, ott önállóan intézik a szűkebb térség sportját. A klub elnökségéhez benyújtott éves programtervezetek alapján kapnak hozzá anyagi támogatást is. Megemlítem, már tizenkét munkahelyen van saját konditermünk. Munkaidő után, külön utazgatás nélkül frissülhetnek fel a munkatársak. Abol megvan rá a mód, uszodabérletekhez, korcsolyapálya-belépőkhöz adunk anyagi segítséget. Saját eszközök vásárlásával szintén lehet bővíteni a szabadidős kínálatot. Minden körzetnek vettünk, illetve veszünk folyamatosan petanque-készletet, kerékpárokat, sátrakat. Természetesen vannak központi, azaz hétmegyes rendezvényeink is, mert a versenyszellem a legamatórebb tevékenységből sem hiányozhat. A megméretés esélyét biztosítani kell a sportembereknek.*

Lássuk hát a 2005. év kínálatát!

A szezon hagyományosan a Pécs–Harkány országúti futóverseny nyitja, ezúttal március 6-án, amin a legelszán-tabb postások hagyományosan részt vesznek az ország minden tájáról.

Március 12–14-én a Soproni-hegységben gyalogtúra, majd április 23–24-én a soproni 24 órás úszóváltóverseny következik, aztán május 7-én a Szálkai-tavon horgászverseny, 14–16-án a Balaton-kerülő kerékpártúra. Az idén a siklósi férfi-, illetve a sárvári női csapat képviseli a magyar postásságot május 28–29-én Vinkovciban a Robert Bajtal emléktorna kispályás labdarúgó eseményen, amelyet a fiatalon elhunyt horvát kolléga tiszteletére rendeznek. Ezen és a következő hétvégén mind a hét megyében sportnap lesz, és végül a nyári szünet előtt, június 11-én tartják a regionális sportnapot Veszprém megye később kijelölendő településén, ahol 600 ember kulturált elhelyezését és szabadtéri sportolását meg tudják oldani. A nyár folyamán a Velencei-tavi sárkányhajók evezősversenyén indítanak csapatot. Szeptemberben az ajkai természetjárók reprezentálják az OPT TTT-n a dunántúliakat Miskolcon, ugyane hónap 17. napján pedig a régió tájékozdási túraversenyére kerül sor Nagyberényben. Az utolsó központi esemény a november 5-i regionális sportnap lesz, amelyen a teremsportok viadalát rendezik.

Sz. J.

A Postás Kiegészítő Nyugdíjpénztárról dióhéjban!

A Pénztár 1996. augusztus 21-én 107 fővel alakult a Magyar Posta Rt. munkáltatói kezdeményezésére, az érdekképviseltek támogatásával.

Taglétszámunk 8 év alatt fokozatosan növekedett.

A Pénztár „Alapszabálya” szerint pénztártagok lehetnek az MPRT dolgozóin kívül a volt postás dolgozók, a munkáltató által alapított Rt.-k, Kft.-k dolgozói, hozzátartozók stb. is.

munkatársat az önkéntes pénztári tagság munkáltatói hozzájárulással támogatott megtakarításának folytatására, két és fél ezret pedig belépésre ösztönzött a VBKJ. Taglétszámunk így összesen (egyéni, illetve hozzátartozói tagokkal stb.) ma is több mint 32 ezer, – köztük 25 270 aktív postás dolgozó – megtartottuk tehát előkelő helyünket a munkahelyi pénztárak között.

nemzetgazdasági helyzetet, a pénzügyi piac helyzetét, a pénztár rövid- és hosszú távú elképzeléseit vesszük figyelembe.

A portfólió-összetételünkben arra törekszünk, hogy a befektetések egyenletesen, éves viszonylatban is megfelelő hozamot biztosítsanak. Ezért vagyunk nagy részét állampapírokba, kisebb részét befektetési jegyekbe, hazai és külföldi részvényekbe, stb. fektetjük.

8 év átlagában 13,77% nettó átlaghozamot értünk el, mely a 9,81% átlaginflációhoz képest közel 4% reálhozamot biztosított. Az egyéni számlákon nyilvántartott összegekből 2,5 milliárd Ft hozamból származik.

A Pénztár működése alapítástól zökkenőmentes. Gazdálkodása takarékos, a munkáltatók, érdekképviseltek elismerik. A pénztártagság nagy figyelemmel és hozzáértéssel folyamatosan gyakorolja az önkormányzatiság elvén alapuló jogait.

Ezek közül napjainkban a vonatkozó törvényi előírásoknak megfelelően a 4 évenként sorra kerülő „küldöttválasztás” zajlik. Az Igazgatótanács által kijelölt 105 küldöttcsoportban az általában azonos földrajzi területen dolgozók (különböző szervezeti egységekből) önmaguk közül küldöttet és pótküldöttet választanak.

A küldöttek felelősségteljes munkája meghatározó! Ők a mindennapokban jelentik a kapcsolatot a tagság és a pénztár között, és a legmagasabb szervének a küldöttközgyűlésnek is ők a tagjai, döntenek a pénztár tervei, gazdálkodása, szerződése, beszámoló stb. sorsáról.

Május 24-én, a mérlegbeszámoló közgyűlésen már az újonnan megválasztott testület alkothat véleményt a pénztár legfontosabb dolgairól!

A nyugdíjrendszer harmadik pillére egyre inkább kedvelt megtakarítási formája a postás dolgozók öngondoskodásának, és örömmel fogadott része a munkáltatói gondoskodásnak, együttműködésnek.

**A Postás Kiegészítő
Nyugdíjpénztár
Igazgatótanácsa**

A Magyar Posta Rt. minden évben megállapodást köt a Pénztárral a munkáltatói hozzájárulás mértékéről, mely 9. éve az egységes alaptagdíj 60 %-a.

A pénztártag egységes alaptagdíjat fizet havonta, melyet közgyűlési határozat szentesít.

A jelenlegi egységes tagdíj mértéke: 3800 Ft, melyből 2005. évtől a munkáltató a választható béren kívüli juttatások rendszerében (VBKJ) biztosítja a vállalt 60%-ot, jelenleg 2300 Ft-ot. Ezen túlmenően a pénztártag választhat többlethozzájárulást tartalmazó VBKJ csomagot is, és fizethet eseti befizetést is.

A postás dolgozók nagy része a VBKJ felkínált csomagjaiból olyankor választott, amelyek megerősítették szándékukat a nyugdíjas éveik nagyobb anyagi biztonságának megteremtésére. Ezt mutatja, hogy 23 ezer

A befizetések dolgozói része után 30%-os személyi jövedelemadó kedvezmény illeti meg a pénztártagot (mértéke az szja-törvényben maximált).

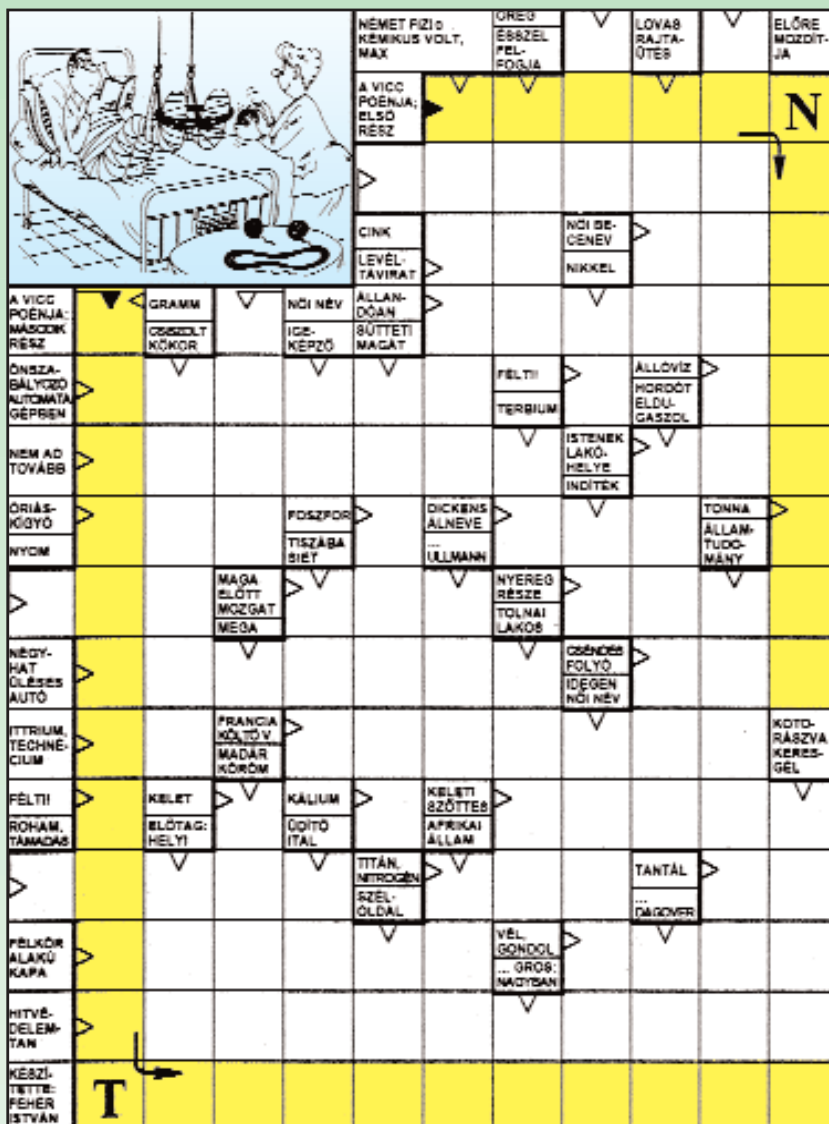
A pénztárban gyűjtött összeg a pénztártag nyugdíj utáni életvitelének könnyítését célozza, a törvényi szabályozásnak megfelelően 10 év várakozási idő alatt nem használható fel.

A pénztártag egyéni számláján lévő összeg örökölhető, teher és adómentes, amennyiben a nyugdíjba vonulásakor (rokkant is) egyösszegben, vagy járadék formájában veszi igénybe.

A Pénztár vagyona több mint 9,3 milliárd Ft, ebből az egyéni számlákon 8,8 milliárd Ft-ot tartunk nyilván.

A vagyon befektetését professzionális vagyonkezelők végzik.

A vagyonkezelés a pénztár befektetési politikája alapján történik, melynek évenkénti meghatározásakor a

Drégely István

HOPPÁ!

A felszabadult Ferenciek terén a hetes buszra várva ülök a márványpad szegletén, ahol várakozik anyjával luxuskocsijában a gyerkőcke, fogatlan ínyével piskótát majszol... Én meg a mini bagett héjával bajmolódom fogatlan ínyemmel... Óh, boldog, újra élt gyermekkor!

Gyimesi az Európai Unió Sakkbajnoka!

Írországban, Cork City – Európa Kulturális Fővárosa 2005-ben – az Európai Unió Sakkbajnokságának adott otthont, s örömkre a bajnoki címet Gyimesi Zoltán ezüstérmes olimpikonunk nyerte, nagyszerű játékkal, 85%-kal.

Cork, Írország, 2005. március 21. – április 3.

1-2 Gyimesi Zoltán és Mateusz Bartel 8,5 ponttal 115 induló közül, jobb Bucholz-számítással övé lett a bajnoki cím, a tíz fordulós svájci versenyben.

Közvetlen vetélytársait sorra legyőzte (sötét bábokkal) és az utolsó fordulóban szépségdíjas kombinációval fektette két vállra a német Klaus Bischoffot. A játszma akár az év egyik legjobbja lehet! A magyaros „zászlókarnyarodás” sötét huszáráldozattal kezdődött:

Bischoff,K (2555) – Gyimesi,Z (2602)

Cork IRL (10), 2005.márc.31

Angol megnyitás (A22)

1. c4 Hf6 2. Hc3 e5 3. e3 Fb4 4. Hge2 0–0 5. a3 Fe7 6. b4 c6 7. Fb2 d5 8. cxd5 cxd5 9. d4 e4 10. Vb3 Fe6 11. Hf4 Hbd7 12. Ha4 Fd6 13. Hxe6 fxe6 14. Fe2 Ve7 15. 0–0 Bf7 16. Hc5 Hf8 17. Bac1 Hg6 18. g3 b6 19. Ha4 Baf8 20. Vd1 Hh4!!

Gyönyörű és bátor lépés! 21. gxh4-re Hg4!! 22.Fxg4 Bf3!! 23. Fxf3 exf3 24. Bc8! Fxh2+ 25. Kh1 Vxh4 26. Bxf8+ Kxf8 és világos nem védheti a mattot, 27. Vxf3+ Ff4+ miatt. Az év kombinációja!

21. Bc2 He8 22. Hc3 Vg5 23. Fc1 Vh6 24. f4 exf3 25. Fd3 Vg5 26. e4 Vg4 27. Kh1 Fxg3 28. exd5 Fb8 29. Fe4 Hf6 30. dxe6 Vxe6 31. Fd3 Hh5 32. He4 Vh3 33. Fc4 Hg2 34. Fxf7+ Bxf7 35. Bc8+ Vxc8 36. Hg5 Vc7 0–1.

Nagymesterünk e kitűnő játszmával is bizonyította Lasker világbajnok teóriáját, mely szerint egy versenyt legegyszerűbben úgy lehet megnyerni, hogy az ember legyőzi közvetlen versenytársát. Ráadásul egy olyan kombinációval, amelyben a szellem aratott diadalt az anyag fölött: az ilyesmiért lehet megszeretni a sakkjátékot!

A szállítási tagozat javaslata

Tanácskozott a választmány a kollektív szerződés módosításáról

A Postás Művelődési Ház adott otthont szakszervezetünk soronkívüli választmányi ülésének, a fővárosban, április 18-án. A tanácskozáson – melyen Mundruczó Kornél elnököt – a választmány tagjain kívül megjelent a munkáltató képviselőjében Szüts Ildikó humánerőforrás vezérhelyettes, dr. Horváth Sándor, a logisztikai szolgáltatások üzletág vezetője és Potykiewitz Tamás humán erőforrás gazdálkodási igazgató is.

Az egybegyűlteket fontos témáról folytattak eszmecsere, a Magyar Posta Rt. Kollektív Szerződésének 33. számú módosítására készített tervezetet vitatták meg, amely módosítani kívánja a „vállalati alkotmány” több paragrafusának szövegét, a postás dolgozók érdekeinek védelmében. A szerződés módosításának szándékát érdekes folyamat előzte meg, a történekről Pecze Pál a pécsi TSZB titkára számolt be.

Az eseményeket – mondta Pecze Pál – egy januári igazgatói körlevél indította el. A szállítás több gépkocsivezetője megkereste a helyi szb.-t panaszával, hogy egyes, korábban jogosnak tartott pótlékokat az inkriminált utasításra hivatkozva, már nem fizet ki a munkáltató. Hamarosan kiderült, a szállítási tagozat villámgyors, mini közvéleménykutatásának ered-

ményeként, hogy ráadásul az ország különböző területein a helyi vezetők másként értelmezik a körlevél szövegét, mint az szemantikailag logikus volna. Általában a munkavállalók ro-

vására. Ezért Gerencsér József, a pécsi gépkocsivezetők titkárának „vezényletével” országos munkásgyűlést hívtak össze Pécssett, melyre meghívták a szakmai vezetést is.

Példás gyorsasággal február 25-én került sor a munkásgyűlésre, amely igen

jó hangulatú, építő szellemiségű, élénk eszmecsere eredményezett. Az ország minden tájáról érkezett küldöttek panaszait megértették, méltányolták a munkáltató képviselői és azzal az ígérettel álltak fel a tárgyalóasztaltól, hogy tolmácsolják a munkásgyűlés javaslatát a cég vezetésének. Onnan megleghangú levelet kaptak, amelyben – nagy meglepetésre, március 20-i határidőre ígérték a felvetett problémák megoldását. Amikor a megjelölt napon semmi sem történt, Pecze Pál újabb konzultációt kezdeményezett, melyen a felek megállapodtak abban, hogy az illetékes szakszervezeti bizottság elkészíti az érintett pontokra vonatkozó kollektív szerződés módosítására vonatkozó javaslatát.

A választmány meghallgatta a javaslatokat, melyeket Sztrahura Ida, a miskolci TSZB titkára terjesztett elő. A módosítási tervezet érinti a gépjárművezetők munkarendjének és munkaidő-beosztásának, az összevont munkahelyek ellátásának díjazása, a pénzkezelési, biztonsági pótlékok, de a műszakpótlék és a rakodási pótlék számtalan kérdését is.

A tanácskozáson megjelent vállalati vezetők ismertették a munkáltató álláspontját, lehetőségeit a sérelmezett kérdésekben, diavetítéssel, táblázatokkal alátámasztva mondanivalójukat.

Élénk eszmecsere alakult ki a választmányi tagok között a ter-

vezet egyes pontjainak elemzése során, témakörönként több javaslat hangzott el. A vitában végül kikristályosodott az egységes szakszervezeti álláspont, amelyet a kollektív szerződés módosításának tárgyalásakor el kívánnak fogadtatni a munkáltatóval. **m. i.**

POSTÁS DOLGOZÓ

A Postás Szakszervezet lapja
Szerkesztőség: 1146 Budapest, Cházár András u.13.

Felelős szerkesztő: *Udvarhelyi András*
Telefon: 465-3715

1146 Budapest, Cházár András u. 13.
Levél cím: 1406 Budapest, Postafiók 14.

A Postás Szakszervezet lapja Felelős kiadó: *Mundruczó Kornél* elnök.

Nyomdai előkészítés: FHM Nyomda
ISSN 1219-3712